İŞKUR

2017

TUNCELİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TUNCELİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Erdinç YILDIRIM (İş ve Meslek Danışmanı)

Çetin ÖZGÜL (İş ve Meslek Danışmanı)

SUNUŞ

Ulusal ve küresel temelde önemli bir sorun olan işsizlik günümüzde de varlığını sürdürmekte, işsizlikle mücadele gün geçtikçe daha da önem arz etmektedir. Bu temelde işgücü piyasasının geliştirilmesi; eğitimli işgücü talebine duyarlılığın arttırılması, işgücü arz ve talebin doğru olarak tespit edilmesi ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır**.** Bu sorunun azaltılması hatta mümkünse ortadan kaldırılması, en büyük amaçlardan bir tanesidir. Ülkemizde de işsizlik sorunu ile mücadelede aktif rol oynayan İŞKUR her daim işgücü piyasasına gerekli kılınan nitelikli insan gücünü yetiştirmek için çalışmalarını başarıyla yürütmektedir. İstihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılmasına katkı sunan, işsizlik sigortası gibi pasif istihdam politikalarını yürütme görevi de olan İŞKUR'un her geçen gün hizmet kalitesini arttırarak işgücü piyasasında çalışanlara ve işsizlere önemli hizmetler sunduğunu görmekteyiz.

Bu hizmetlerden bir tanesi de ilimizde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırma Raporu çalışmasıdır. Bu raporun temel amacı ilin işgücü piyasasındaki arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartarak bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak öneriler oluşturmak ve elde edilen veriler değerlendirilerek il düzeyinde aktif istihdam politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamaktır.

Tunceli ilinde gerçekleştirilen ve işgücü piyasasının nabzını tutmaya yönelik olan bu piyasa araştırmasına ilişkin çalışma, işgücünün yetiştirilmesindeki finansal kaynaklarımızın verimli ve gerçekçi kullanılması açısından kaynak oluşturacak önemli bir çalışmadır. Böylesine önemli bir çalışmaya katkı sağlayan işverenlerimize ve Tunceli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline teşekkür eder, çalışmanın işsizlik sorununun çözümü ve istihdama katkı sağlaması noktasında faydalı olmasını dilerim.

Tuncay SONEL
Tunceli Valisi

ÖNSÖZ

Hizmet kalitemizi her daim arttırarak vatandaşlarımızın en etkin ve faydalı bir şekilde yararlanacağı hizmet sunumumuzu ilimizde de başarılı bir şekilde vermenin gayreti içerisindeyiz. Gerek Aktif İşgücü kapsamında yürüttüğümüz program ve projelerle gerekse pasif istihdam politikalarıyla işsizlikle mücadelede etkin olmaya çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde de ilimizin işgücü piyasasına hakim olmak ve buna uygun stratejiler geliştirmek istiyoruz. Bu amaçla ilimizde gerçekleştirdiğimiz İşgücü Piyasası Talep Araştırması işverenlerimizin katkıları ile 2017 yılında da verimli geçmiştir. Temel amacı işgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek ve analiz etmek olan rapor ilimizde istihdam politikasının oluşturulmasına önemli katkı sunacaktır.

İlimizde değişim ve yeniliklere uyum sağlayarak hizmet kalitesi ve çeşitliliği ile işsizlikle mücadelede etkin rol oynayan, işgücü piyasasında öncü ve belirleyici bir kamu istihdam kurumu olmak vizyonunu gerçekleştirmek için çalışmalarımızı yürütmekteyiz. Bu bağlamda 2017 yılı için 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde Türkiye İş kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 202.665 işyerine kurum personelimiz giderek işveren ve işveren temsilcileri ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İlimizde bu kapsamda 126 işyeri tespit edilmiş ve bunlardan 99 tanesine ulaşılmış ve derlenen veriler neticesinde 2017 yılı İşgücü Piyasası Araştırma Raporu oluşturulmuştur.

Bu vesileyle çalışmanın ortaya çıkmasında katkı sağlayan İl Valimiz, kurumumuz personeli ve işverenlerimize teşekkür eder raporun ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını dilerim.

Özdemir AKTAŞ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ....iii
ÖNSÖZ....iv
İÇİNDEKİLER....iii
TABLOLAR LİSTESİ....iv
ŞEKİLLER LİSTESİ....v
KISALTMALAR....vi
YÖNETİCİ ÖZETİ....1
GİRİŞ....2
BİRİNCİ BÖLÜM....3
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ....3
İŞKUR GÖSTERGELERİ....3
Başvuru....3
Kayıtlı İşsiz....4
Açık İşler....6
İşe Yerleştirmeler....7
Aktif İşgücü Programları....9
İşsizlik Ödeneği....13
İKİNCİ BÖLÜM....14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI....14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM....16
İşyeri Verileri....16
Mevcut İstihdam....24
AÇIK İŞLER....27
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER....40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ....46
EKLER....53
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU....53

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) 4
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) 9
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) 10
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) 12
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) 12
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) 13
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) 13
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 24
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 28
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 29
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 33
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 34
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması 35
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı 36
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları 36
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı 37
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi 37
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 38
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 39
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 40
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 41
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 43
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 45
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 47
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 48
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 48
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 5
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 167
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 17
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 189
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 19
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 20
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 21
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 212
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 23
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 25
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 28
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 30
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 30
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 31
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 33
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 35
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 41
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 41
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 42
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 44
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 44
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 50

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Tunceli İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 126 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı 99'dur. Bu işyerleri 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Tunceli ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 1 bin 813 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 1 bin 281 çalışan erkeklerden, 532 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 12,9'u, kadınların ise yüzde 12,1'i İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 18 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 65'tir. Tunceli ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanlarıdır.

Tunceli ilinde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Tunceli ili açık iş oranı bakımından 0,2 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11,1 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörüdür. Tunceli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 51'dir. Ayrıca yüzde 16,7 ile açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünlerinde Çalışanlar meslek grubudur. Tunceli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünlerinde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Tunceli ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Tunceli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 38,9'u'i söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Tunceli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Aşçı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Kasap meslekleri takip etmektedir. Tunceli ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 4,1'inde istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Tunceli ilinde işverenlerin yüzde 2,1'i istihdamın artacağını öngörmüştür.

GİRİŞ

Tunceli İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Tunceli İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Tunceli ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Tunceli ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

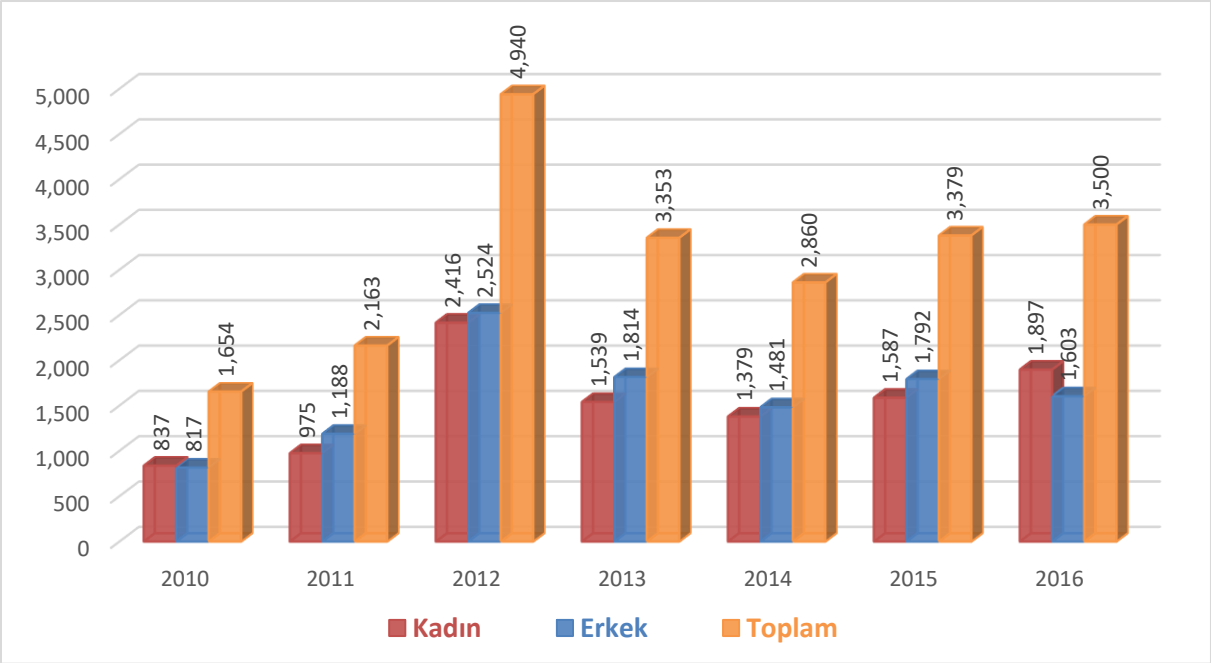

Kaynak: İŞKUR

Tunceli ili için başvuru sayısı, 2012 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 2016 yılında 3500 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 1603 tanesini erkekler, 1897'sini kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 20 bin 195 tane

artmıştır. Bu artışın 9 bin 793 tanesini kadınlar, 10 bin 402 tanesini erkekler oluşturmuştur. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 48'i kadınlardan, yüzde 52'si erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.012	643	1.655
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	108	27	135
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)		113	113
BÜRO MEMURU (GENEL)	43	24	67
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29	16	45
GARSON (SERVİS ELEMANI)	10	35	45
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	20	18	38
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)		35	35
AŞÇI	10	21	31
SATIŞ DANIŞMANI	22	7	29

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Tunceli ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 1.655 tane başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının yüzde 47,3 ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Ön Muhasebeci, Hasta ve Yaşlı Refakatçisi, Sekreter, Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Bilgisayar İşletmeni meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Kalorifer Ateşçisi (Katı ve Sıvı Yakıt) Güvenlik Görevlisi (Silahlı) ve Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı meslekleri farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda mesleklere göre başvurular içinde kadınların başvurduğu mesleklerde ilk üç sırayı Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri alırken erkeklerin başvurularında ilk üç sırayı Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Garson (Servis Elamanı) meslekleri almaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Tunceli ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

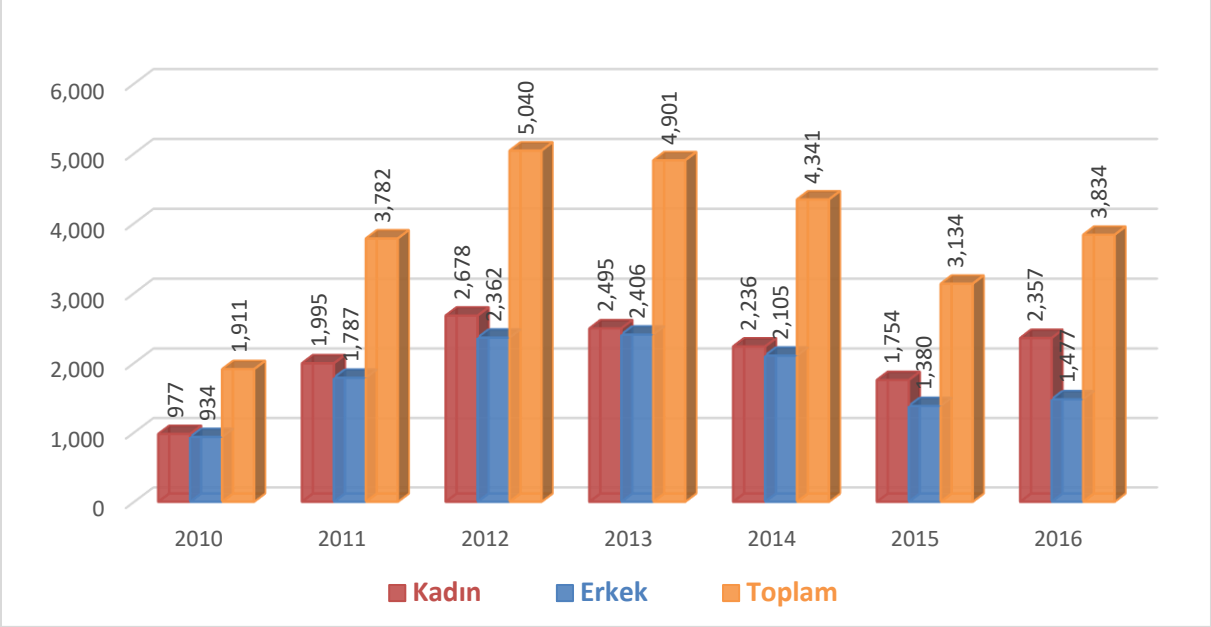

Kaynak: İŞKUR

2010-2016 yılları arasında kayıtlı işsiz sayılarına baktığımızda yıllarda arasında farklılıkların olduğu görülmektedir. Özellikle 2010 ve 2012 yılları arasında toplam kayıtlı işsiz sayısında düzenli bir artış gözükmesine karşın daha sonraki yıllarda ise azalmaların olduğu görülmektedir. Bu yıllar arasındaki düşüsün sebebi olarak ise SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz oranının erkek oranlarından daha fazla olmasıdır özelikle 2016 yılında Tunceli ilinde kadınların kayıtlı işsiz oranı yüzde 61,5 iken erkeklerde bu oran ise yüzde 38,5'tir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.299	655	1.954
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	143	31	174
BÜRO MEMURU (GENEL)	66	25	91
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	29	23	52
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	1	49	50
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	36	13	49
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	2	42	44
GARSON (SERVİS ELEMANI)	10	32	42
AŞÇI	16	18	34
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	22	7	29

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Tunceli ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Tunceli ilinde Kuruma kayıtlı 1.954 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Tunceli ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 51'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel) mesleklerinde kayıtlı işsiz olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) mesleklerinde daha çok kayıtlı işsiz olduğu görülmektedir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

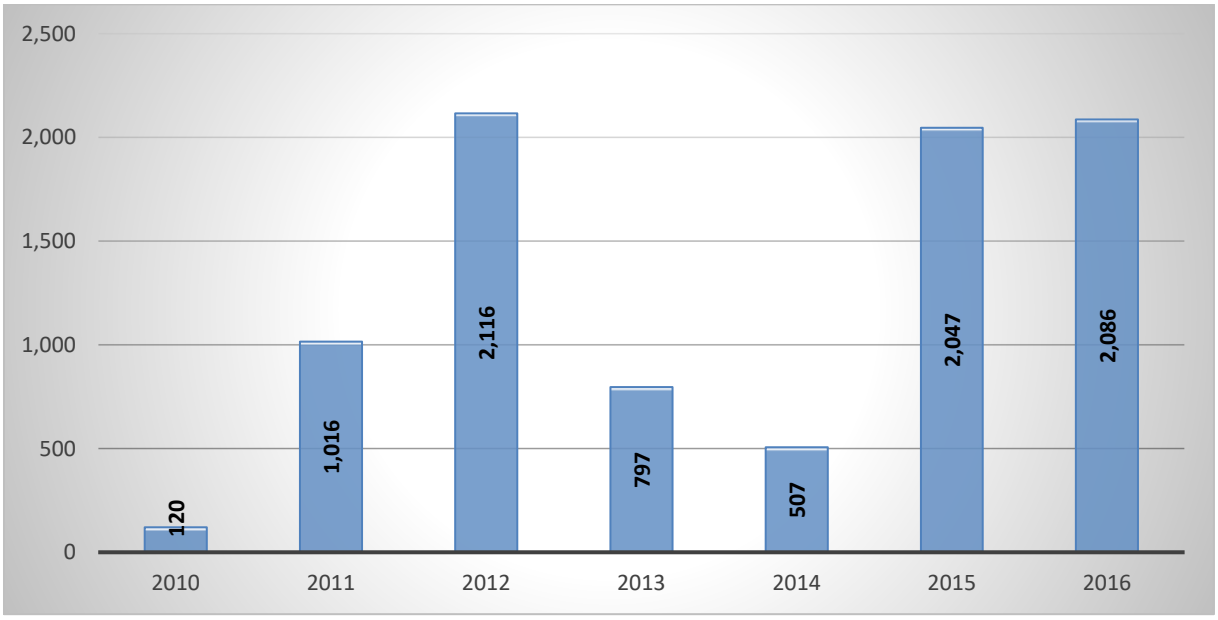

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 120 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2012 yılına kadar artış 2013 ve 2014 yıllarında ise azalma göstermiştir. 2015 yılında bir önceki yıla göre artış oranının en üst seviyeye yüzde 303,7 ye ulaştığı gözükmektedir. 2016 yılında ise artış devam etmiştir. Bu artışların sebebi gerek işgücü piyasasın artması gerekse İŞKUR un verdiği hizmetlerin işgücü piyasasına tanınırlığının arttırılması sonucunda gerçekleştiğini söyleyebiliriz.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	599
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	309
SIVACI	87
KALIPÇI-PRES	78
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	72
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	58
SOĞUK DEMİRCİ	45
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	40
GARSON (SERVİS ELEMANI)	38
TAŞ VE TUĞLA DUVARCISI/YAPI DUVARCISI	37

Kaynak: İŞKUR

Tunceli ilinde 2016 yılında 2.086 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. İlk sırada 599 tane açık işe sahip Beden İşçisi (İnşaat) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 29'unu oluşturmaktadır. Bunu 309 kişi ve yüzde 15 oranla Beden İşçisi (Genel) 87 kişi ve yüzde 4 oranla Sıvacı meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

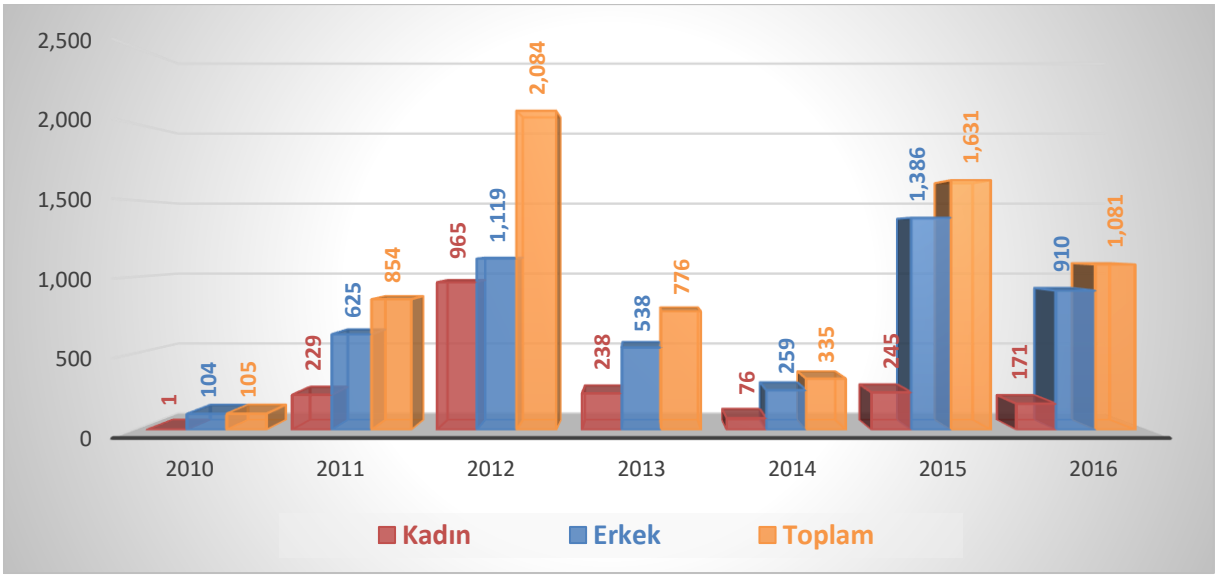

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 105 olan Tunceli ilinde işe yerleştirilenlerin 104'ü erkeklerden, 1 tanesi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2012 yılına kadar artış, 2012'den 2015 yılına kadar ise düşüş eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Tunceli ilinde 1081 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2016 yılına kadar işe yerleşen kadınların oranında azalmaların olduğu gözükmektedir. İşe yerleştirilmenin kadınlarda en yüksek orana sahip olduğu 2012 yılında bu oran yüzde 46,3 iken bu oran 2016 yılında ise yüzde 15,8 'dir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	-	307	307
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	13	152	165
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	26	34	60
SIVACI	-	48	48
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	-	33	33
KALIPÇI-PRES	-	25	25
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	11	14	25
GARSON (SERVİS ELEMANI)	8	17	25
BÜRO MEMURU (GENEL)	10	9	19
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	2	16	18

Kaynak: İŞKUR

Tunceli ilinde 307 tane işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (İnşaat) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 34'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Özel Güvenlik Ve Koruma Meslek Elemanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Özel Güvenlik Ve Koruma Meslek Elemanı, Sekreter, Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken erkekler en çok Beden İşçisi (İnşaat) Beden İşçisi (Genel) ve sıvacı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. Tunceli ilinde kadınlarda en çok işe yerleştirilen meslekler incelendiğinde il geneline göre Sekreter, Satış Danışmanı, Reyon Görevlisi ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde farklılaşma olduğu görülmektedir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	25	303	124	427
2011	20	185	108	293
2012	8	62	60	122
2013	7	59	72	131
2014	4	72	43	115
2015	15	220	194	414
2016	10	111	123	234

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2010 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 89 mesleki eğitim kursuna 1.012 kadın kursiyer, 724 erkek kursiyer olmak üzere toplam 1736 kursiyerin katılımı sağlanmıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 10 mesleki eğitim kursuna 234 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 123'ü erkek, 111'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 47,5'i kadın yüzde 52'i erkeklerden oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadın ve erkeklerin yaklaşık oranlarda kurslara katıldığı ve hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)
GİYSİ TADİLATÇISI	GÜNEŞ PANELLERİ VE FOTOVOLTAİK SİSTEMLERİ KURULUM BAKIM VE ONARIM ELEMANI	GÜNEŞ PANELLERİ VE FOTOVOLTAİK SİSTEMLERİ KURULUM BAKIM VE ONARIM ELEMANI
MANTAR YETİŞTİRİCİSİ	MEYVE AĞAÇLARI BUDAMACISI	HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ
SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	ARICI	GİYSİ TADİLATÇISI
GÜNEŞ PANELLERİ VE FOTOVOLTAİK SİSTEMLERİ KURULUM BAKIM VE ONARIM ELEMANI	FASULYE YETİŞTİRİCİSİ	ARICI
FASULYE YETİŞTİRİCİSİ	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	MEYVE AĞAÇLARI BUDAMACISI
ARICI	0	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	0	MANTAR YETİŞTİRİCİSİ
0	0	FASULYE YETİŞTİRİCİSİ

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında kursiyer sayısı olarak en fazla Çoban/Sürü Yönetimi Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Güneş Panelleri ve Fotovoltaik Sistemleri Kurulum Bakım ve Onarım Elemanı, Hasta ve Yaşlı Refakatçisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Hasta ve Yaşlı Refakatçisi, Giysi Tadilatçısı ve Mantar Yetiştiricisi mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Güneş Panelleri ve Fotovoltaik Sistemleri Kurulum Bakım ve Onarım Elemanı ve Meyve Ağaç Budamacısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	4	3	3	6
2011	40	8	34	42
2012	7	5	3	8
2013	18	20	7	27
2014	27	28	17	45
2015	165	141	98	239
2016	155	136	109	245

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre yaklaşık 39 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında 155 program düzenlenmiş olup toplam 245 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 55,6'sı kadınlardan yüzde 44,4'ü erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işgücü eğitim programından 2015 ve 2016 yıllarında daha fazla kişinin faydalandığı görülmektedir.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)
SEKRETER	GARSON (SERVİS ELEMANI)	AMBAR/DEPO GÖREVLİSİ
REYON GÖREVLİSİ	AMBAR/DEPO GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ
MUHASEBE YARDIMCI ELEMANI	REYON GÖREVLİSİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)
AŞÇI YARDIMCISI	İŞ MAKİNELERİ YAĞCISI	SEKRETER
HALKLA İLİŞKİLER VE ORGANİZASYON HİZMETLERİ ELEMANI	AŞÇI YARDIMCISI	AŞÇI YARDIMCISI
AMBAR/DEPO GÖREVLİSİ	KASİYER	MUHASEBE YARDIMCI ELEMANI
KASİYER	DEPO SORUMLUSU	KASİYER
SATIŞ DANIŞMANI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	HALKLA İLİŞKİLER VE ORGANİZASYON HİZMETLERİ ELEMANI
SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	HALKLA İLİŞKİLER VE ORGANİZASYON HİZMETLERİ ELEMANI	SATIŞ DANIŞMANI

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında kursiyer sayısına göre en fazla Büro Memuru (Genel) Ambar/Depo Görevlisi ve Reyon Görevlisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Büro Memuru (Genel) Sekreter ve Reyon Görevlisi mesleklerinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise Büro Memuru (Genel) Ambar/Depo Görevlisi ve reyon Görevlisi mesleklerinde program düzenlendiği görülmektedir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	1	12	13	25
2015	4	64	38	102
2016	3	28	47	75

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2015 yılında 4 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında ise 3 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 104'ü kadın, 98'i erkek olmak üzere toplam 202 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	13	66	209	275
2011	15	112	203	315
2012	42	1.125	1.175	2.300
2013	40	1.335	844	2.179
2014	65	1.034	761	1.795
2015	33	1.460	716	2.176
2016	8	193	105	298

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Tunceli ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılında toplam 8 program açılmış olup bu

programlara 193'ü kadın, 105'i erkek olmak üzere toplamda 298 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB ile Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	222	137
2011	281	201
2012	397	207
2013	450	274
2014	530	322
2015	580	335
2016	948	535

Kaynak: İŞKUR

Tunceli ilinde 2016 yılında toplam 948 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 535 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 57,8 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 62,6 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hak Eden Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	132
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	23
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	20
AŞÇI	17
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	15
GARSON (SERVİS ELEMANI)	12
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	12
BÜRO MEMURU (GENEL)	12
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	10
SINIF ÖĞRETMENİ	10

Kaynak: İŞKUR

Tablo 13'de Tunceli ilinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak eden sayıları gösterilmektedir. Tablo incelendiğinde Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 132 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %50'sini oluşturmaktadır. Bunu 23 kişi ve % 9 oranla Beden İşçisi (Temizlik), 20 kişi ve %8 oranla Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası

Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Tunceli ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Tunceli ilinde 99 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 1.813 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Tunceli ilinde 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Tunceli ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 14: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	31
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	22
Ulaştırma ve depolama	12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10
İmalat	9
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7
Eğitim	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Diğer hizmet faaliyetleri	1
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**99**

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Tunceli ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 31,3'si İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 10 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 17,8'dir. Bu durumda Tunceli ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 22,2 si bu sektörde bulunmaktadır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

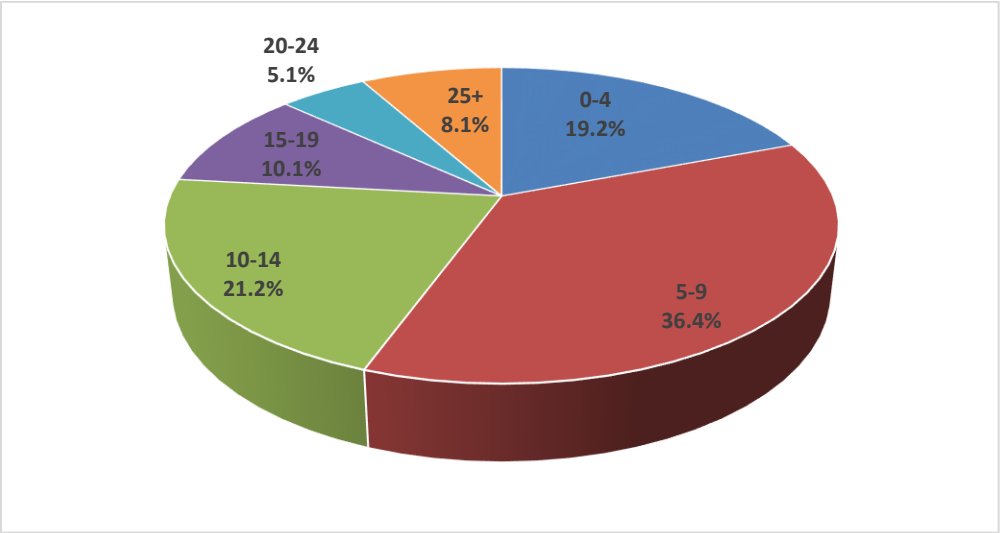

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'de görüldüğü üzere Tunceli ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 36,4'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 21,2'dir. İşyerlerinin yarısından fazlası 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 13,2'si 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

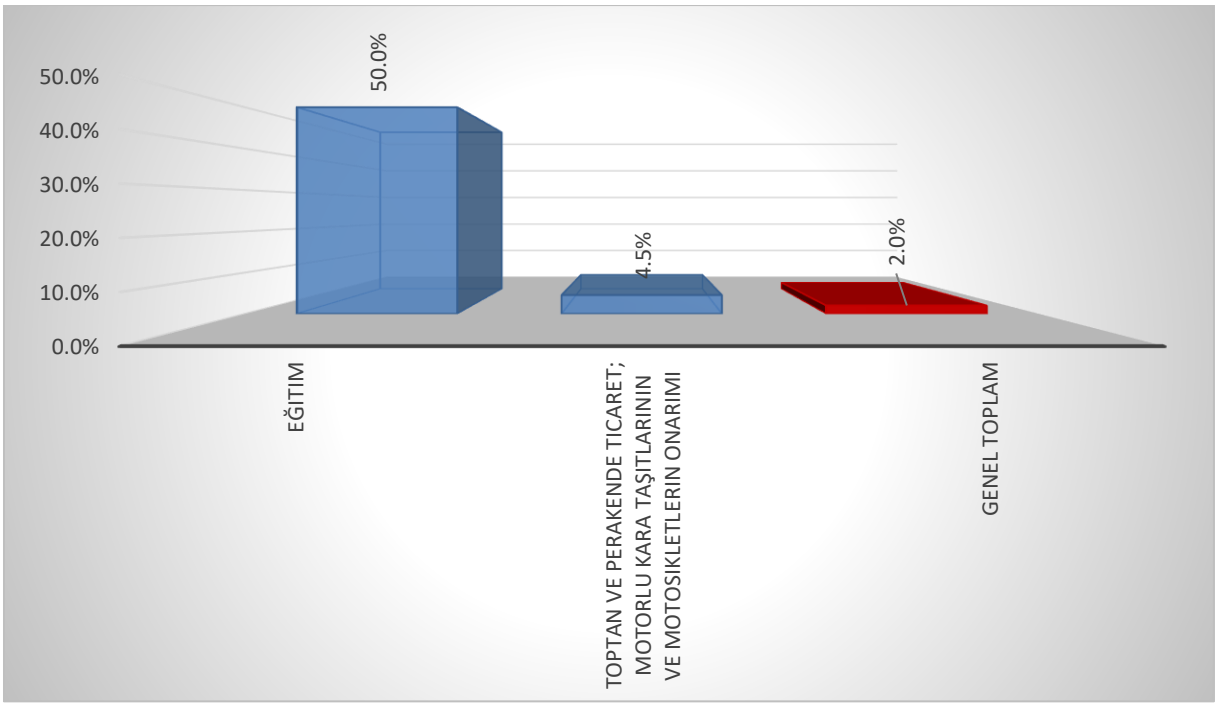

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Tunceli ili genelinde bu oran yüzde 2 olarak gerçekleşmiştir. Tunceli ilinde ikinci sırada Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü yer almıştır.

Bu sektörde işyerlerinin yüzde 4,5'inde part-time çalışanı bulunmaktadır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

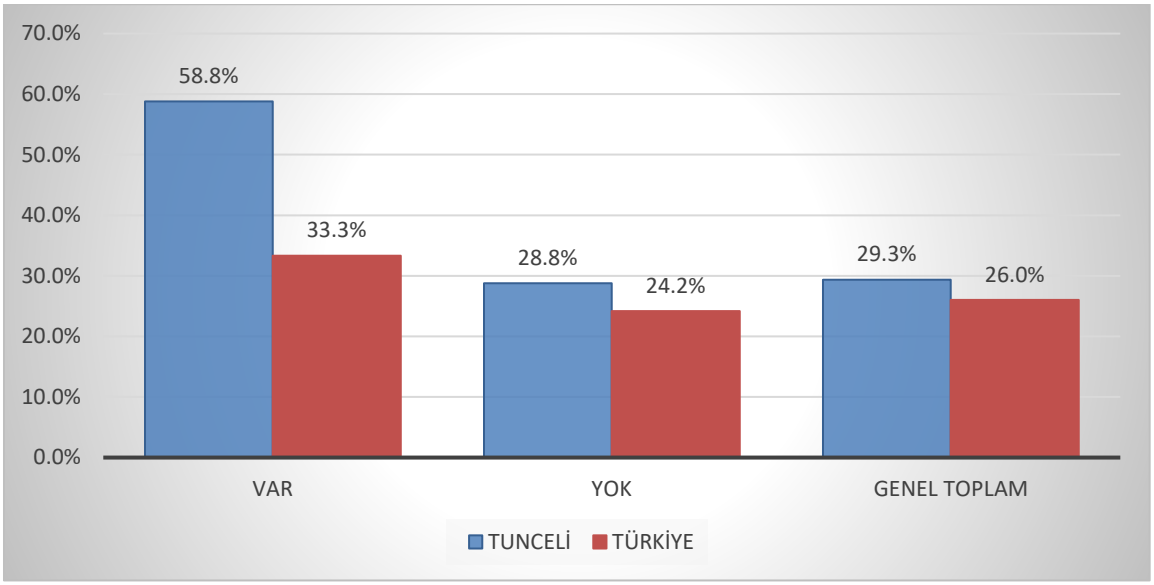

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26'sını kadınlar oluşturmaktayken Tunceli ilinde bu oran yüzde 29,3 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Tunceli ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 58,8 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 28,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,3 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,2'de kalmıştır. Tunceli ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

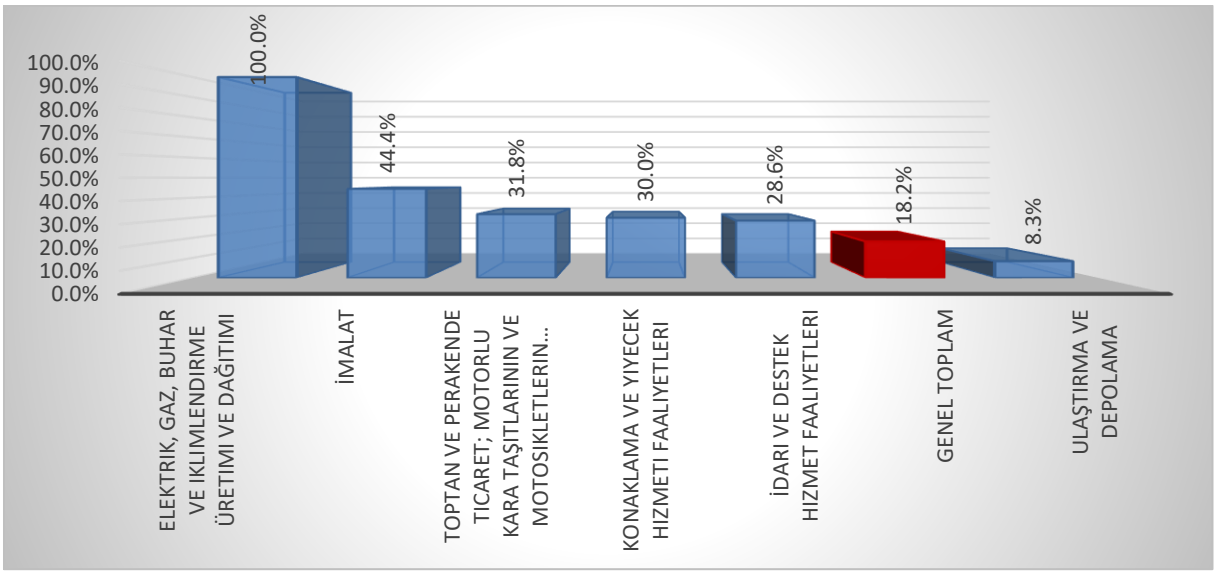

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde işyerlerinin yüzde 18,2 sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 10+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Tunceli ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 100'ünde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Tunceli ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari ce Destek Hizmetleri Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

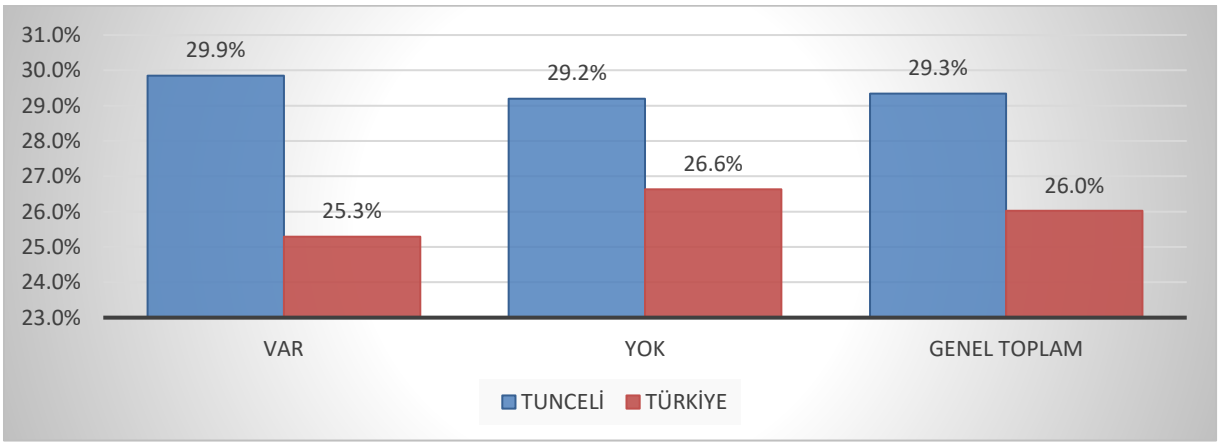

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 29,9'u kadın, yüzde 70,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 29,2 dir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,3 puan bir farkla fazladır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

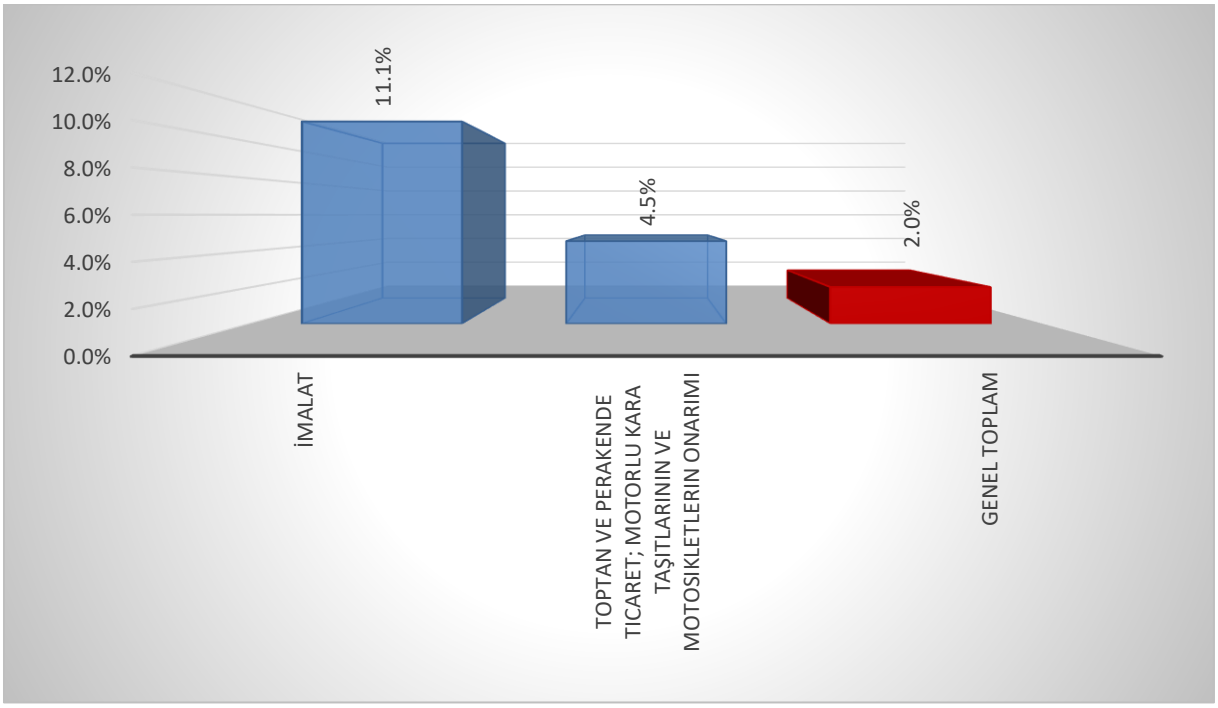

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde 17 sektörden 2 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İlk sırada İmalat sektörü yer almakta ve bu sektörde yüzde 11,1 oranında ihracat yapılmaktadır. İkinci sırada ise yüzde

4,5 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü bulunmaktadır. Sektörlere göre ihracat yapan işyerlerinin Tunceli genelindeki işyerlerine oranı ise yüzde 2'dir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

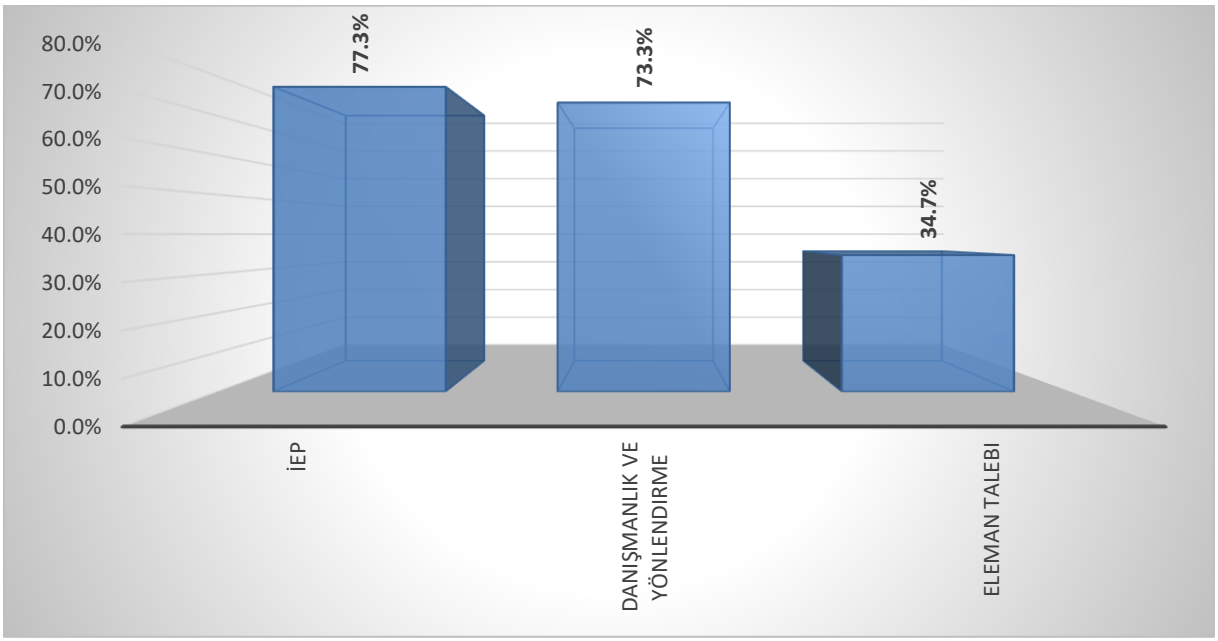

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 75,8, İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 47,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Tunceli ili için Türkiye ortalamasının çok üstünde olduğunu göstermektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İşbaşı Eğitim Programı hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 77,3'ü İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 73,3'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 34,7'si ise Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

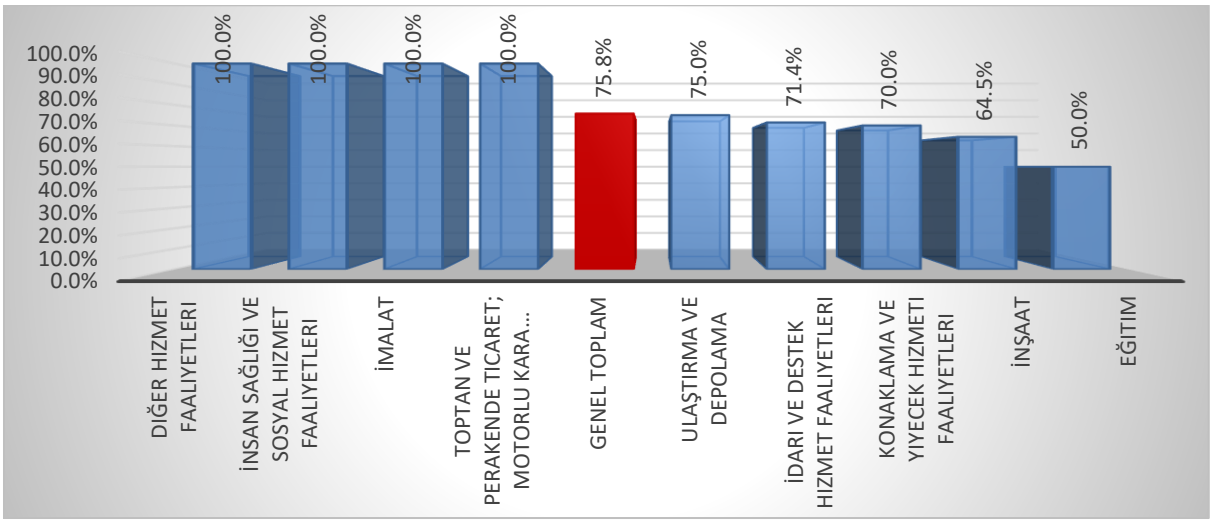

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Tunceli Diğer Hizmet Faaliyetleri, İnsan sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri, İmalat ve Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörlerindeki işyerleri yüzde 100 oranında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektörü yüzde 75,8, İdari ve destek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yüzde 71,4, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yüzde 70, İnşaat sektörü yüzde 64 ve Eğitim sektöründe ise yüzde 50 oranında İŞKUR faaliyetlerinden faydalanma mevcuttur. Bu oranların yüksek olması bizlere İŞKUR un hizmetlerinin tanınırlığı açısından olumlu fikirler vermektedir.

Tablo 15: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	54,5%	27,3%	86,4%
İnşaat	80,0%	45,0%	60,0%
Ulaştırma ve depolama	77,8%	-	66,7%
İmalat	77,8%	44,4%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	85,7%	71,4%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	80,0%	20,0%	40,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	100,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	-	100,0%
Eğitim	100,0%	-	100,0%
Genel Toplam	**73,3%**	**34,7%**	**77,3%**

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde en çok İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu görülmektedir. Bu sektörlerdeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranlarının çok yüksek çıkması araştırma kapsamına giren işyerlerinin sayısının düşük olmasıdır. 17 sektörden 9 sektörün tamamı yüzde 73,3 oranla danışmanlık ve yönlendirme ile İşbaşı Eğitim Programı hizmetlerinden faydalanmıştır. Bu sektörlerdeki işverenler eleman ihtiyaçlarını işbaşı eğitim programı aracılığı ile yetiştirmeyi ve kalifiye eleman istihdamını sağlamayı amaçlamışlardır. 7 sektör ise eleman talebi hizmetinden faydalanarak mevcut personel ihtiyaçlarını İŞKUR aracılığı ile karşılama yoluna gitmektedirler.

Danışmanlık ve yönlendirme hizmeti ile İŞKUR işverenlere eleman talebi kurslar programlar teşvikler iş hayatı vb. gibi çok geniş alanlarda hizmet vermektedir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

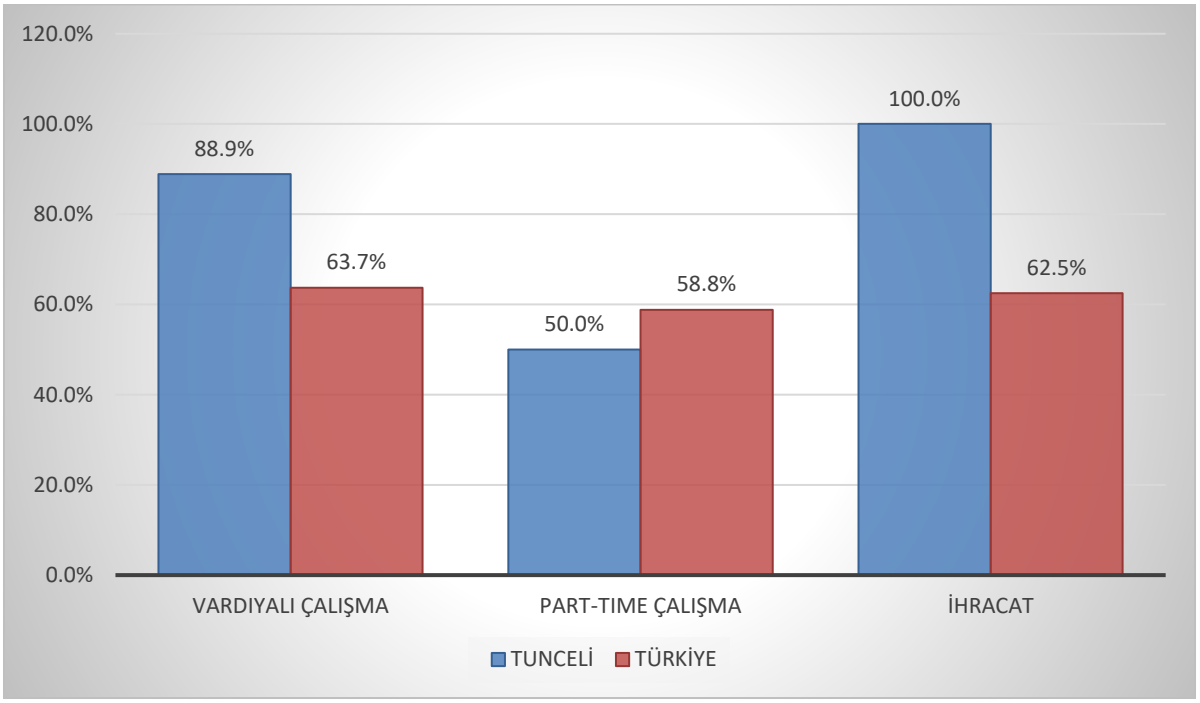

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 63,7'si İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Tunceli ilinde ise bu oran yüzde 88,9 ile Türkiye ortalamasının oldukça üstünde gerçekleşmiştir.

Tunceli ilinde İhracat yapan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Bu oranın yüksek çıkmasının sebebi ise ihracat yapan işyeri sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla da Türkiye ortalamasının çok üstünde bir değere sahip olmasını sağlamaktadır.

Tunceli ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin yüzde 50'si İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 58,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Tunceli ilinde araştırma kapsamına dahil olan 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Tunceli ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 50 bin 774 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 42 bin 872 çalışan erkeklerden, 7 bin 903 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 16: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	220	235	455
İnşaat	37	344	381
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	89	229	318
İmalat	24	155	179
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	76	95	171
Ulaştırma ve depolama	11	124	135
Eğitim	54	33	87
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	34	34
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	19	6	25
Diğer hizmet faaliyetleri	2	16	18
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	8	8
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	2	2
Genel Toplam	**532**	**1.281**	**1.813**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Tunceli ilinde çalışanların içinde en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. Erkeklerde yüzde 12,9 oranında, kadınlarda ise yüzde 12,1 oranında İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Yine İnşaat sektörünün de toplam çalışan sayıları içinde önemli bir yere sahip olduğu tablodan da anlaşılacaktır. Özellikle erkek çalışan sayısının İnşaat alanında yoğunlaştığı ve bu oranın genele göre yüzde 19 gibi sayıda olduğu görülecektir.

Tablo 15 incelendiğinde kadınların üç sektörde çalışmadığı görülmektedir. Bu sektörler ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Finans ve sigorta faaliyetleridir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

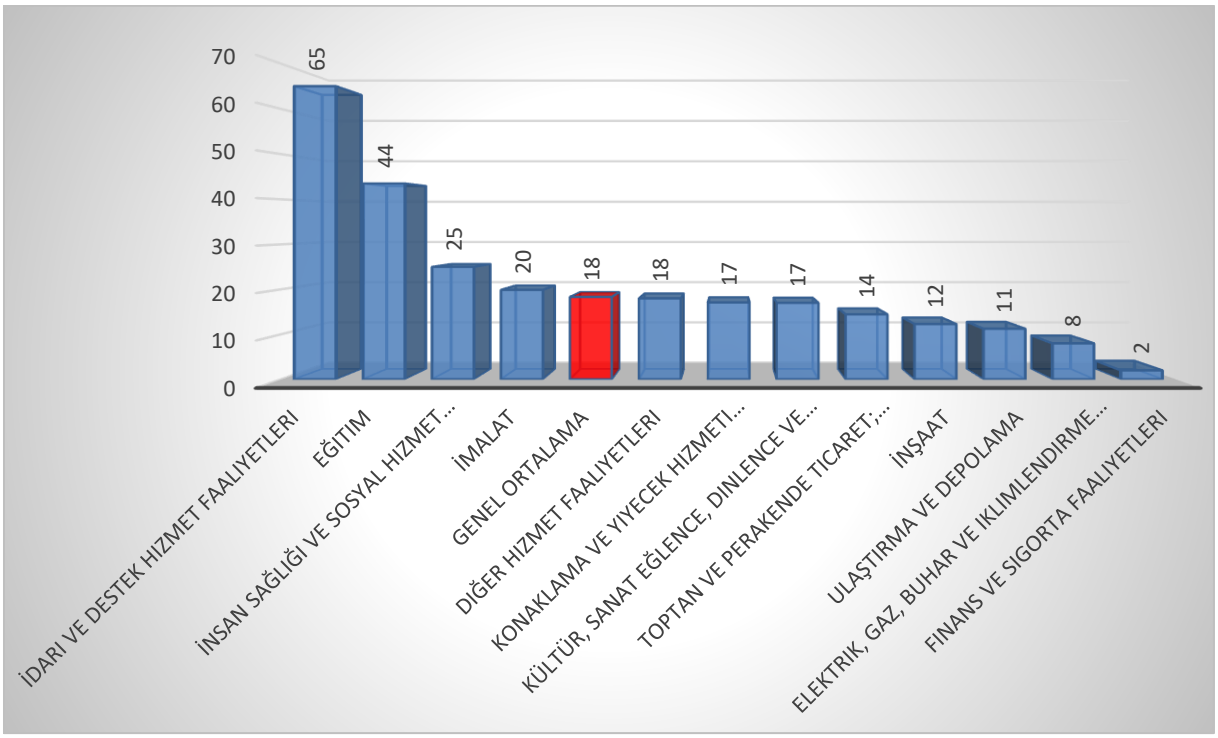

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 10'da Tunceli ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 12 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısının en fazla Diğer Hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 18; ikinci sırada bulunan Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektöründe 17 şer kişi istihdam edilmektedir. Yine sektörlere göre ortalama çalışan sayısına bakıldığından Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe 14, İnşaat sektöründe 12, Ulaştırma ve Depolama Sektöründe 11 Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve dağıtımı sektöründe 8 ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe ise ortalama 2 kişi istihdam edilmektedir.

Tablo 17: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	237	393	630
Hizmet Ve Satış Elemanları	160	230	390
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	17	250	267
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0	166	166
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7	120	127
Profesyonel Meslek Mensupları	72	46	118
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	37	26	63
Yöneticiler	2	45	47
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	5	5
Genel Toplam	**532**	**1.281**	**1.813**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların yüzde 71'i, erkek yüzde 29'u kadındır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Bu meslek grubu toplam çalışanlar içinde yüzde 35'lik bir paya sahiptir. Yine Nitelik gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda kadın çalışan oranı yüzde 38, erkek çalışan oranı ise yüzde 62'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu 390 çalışanla yer almakta ve yüzde 22 oranında çalışanı barındırmaktadır. Bunları 267 çalışan ve yüzde 15 oranla Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, 166 çalışan ve yüzde 9 oranla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, 127 çalışan ve yüzde 7 oranla Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları takip etmektedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bu meslek grubunda çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranı ise yüzde 0,3'tür. Tunceli ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 18: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	36	236	272
5-9	78	340	418
10-14	173	364	537
15-19	214	200	414
20-24	13	89	102
25+	18	52	70
Genel Toplam	**532**	**1.281**	**1.813**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin işletme yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işletme yaşı 20 ve üzeri olan işyerlerinde çalışan sayısının azalma gösterdiğidir. İşletme yaşı 10-14 olan işlerinde çalışanların sayısı oranı yüzde 29,6'dır. 15-19 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 11,8'i kadınlardan oluşmaktayken, bu oran 20 yıldan fazla faaliyet gösteren işyerlerinde azalmaktadır.

İşletme yaşı 20 ve üzerin olan işyerlerinde çalışan sayısının az olmasının nedenlerinden bir tanesi de bu yaş grubunda bulunan işyeri sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 19: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Beden İşçisi (İnşaat)	Reyon Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Kasiyer	Temizlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Garson (Servis Elemanı)	Bulaşıkçı (Stevard)	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Büro İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Reyon Görevlisi	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Kalıpçı-Pres
Şoför (Yolcu Taşıma)	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	İnşaat İşçisi
Kalıpçı-Pres	Büro Memuru (Genel)	Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)
İnşaat İşçisi	Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Tunceli ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk dört mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Kadınların en fazla çalıştığı mesleklere bakıldığında Temizlik Görevlisi, Reyon Görevlisi, Kasiyer, Garson (Servis Elamanı) Bulaşıkçı ve Büro İşçisi şeklinde sıralanmaktadır. Erkeklerin en fazla çalıştığı ilk beş meslek ise Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir.

Temizlik Görevlisi mesleği hem kadınlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan meslek içindedir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları,

işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

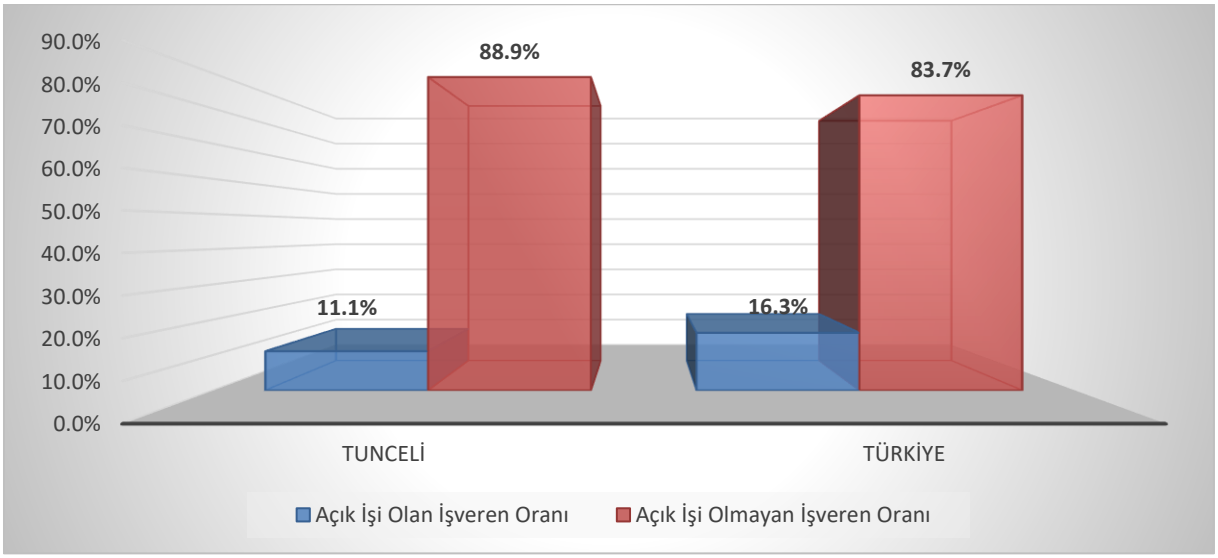

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 11,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,3 olarak gerçekleşmiştir.

Tunceli ilinde 11 işyerinden 27 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İnşaat	12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Genel Toplam	**27**

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İnşaat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 27 kişilik açık işin yüzde 44,4'üne tekabül eden 12 kişilik kısmı İnşaat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektör ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	11,1%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,5%	40,0%
İnşaat	3,1%	12,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1,2%	9,1%
Genel Toplam	**1,5%**	**11,1%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Tunceli ilinde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Tunceli ilindeki 10+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98,5 kişilik dolu kadronun yanında 1,5 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11,1 ile Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 100'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oranın yüksek çıkmasının nedeni araştırma kapsamındaki işyeri sayısının düşük olmasıdır. Açık işi olan işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörünü yüzde 40 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektörü, Yüzde 12,9 İle İnşaat sektörü ve Yüzde 9,1 İle Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

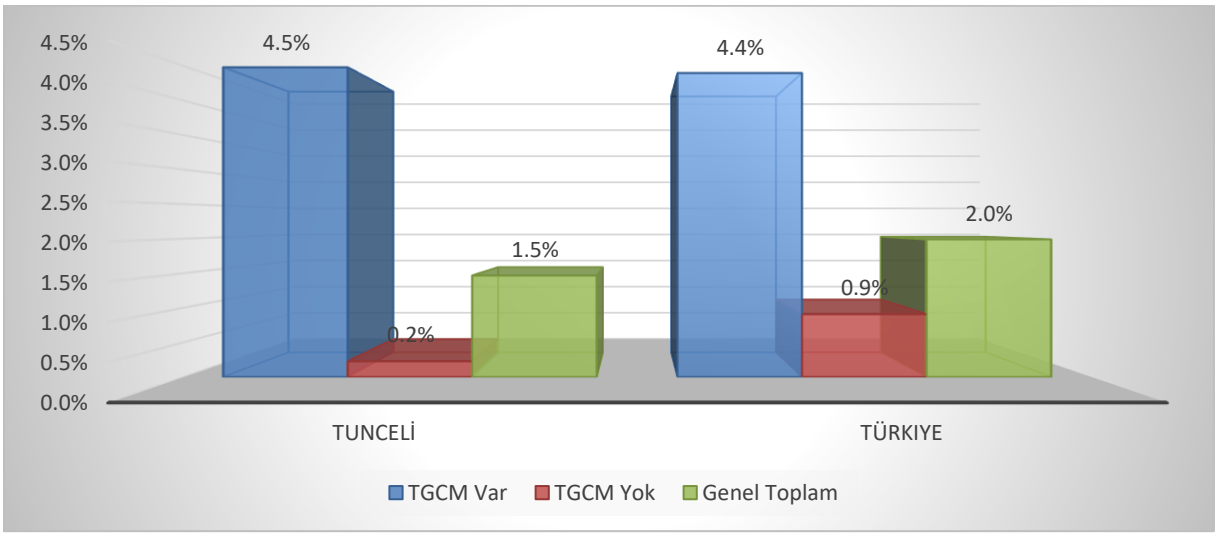

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 4,5; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,2 olarak gerçekleşmiştir. Tunceli ilinin bu oranları Türkiye ortalamasına denk gelmektedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

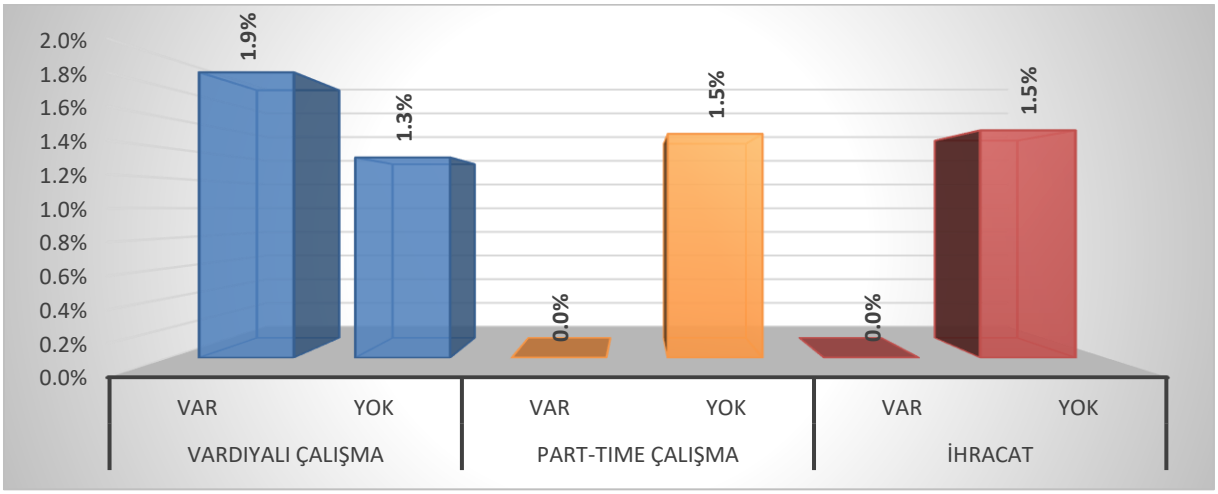

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde vardiyalı çalışma yapan 10+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,9 vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,3 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş olmayıp, yapılmayan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,5'tir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş olmayıp yapılmayan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir.

İşyerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Tunceli ilinde özellikle işyerinin vardiyalı çalışma olması açık iş oranını arttırmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

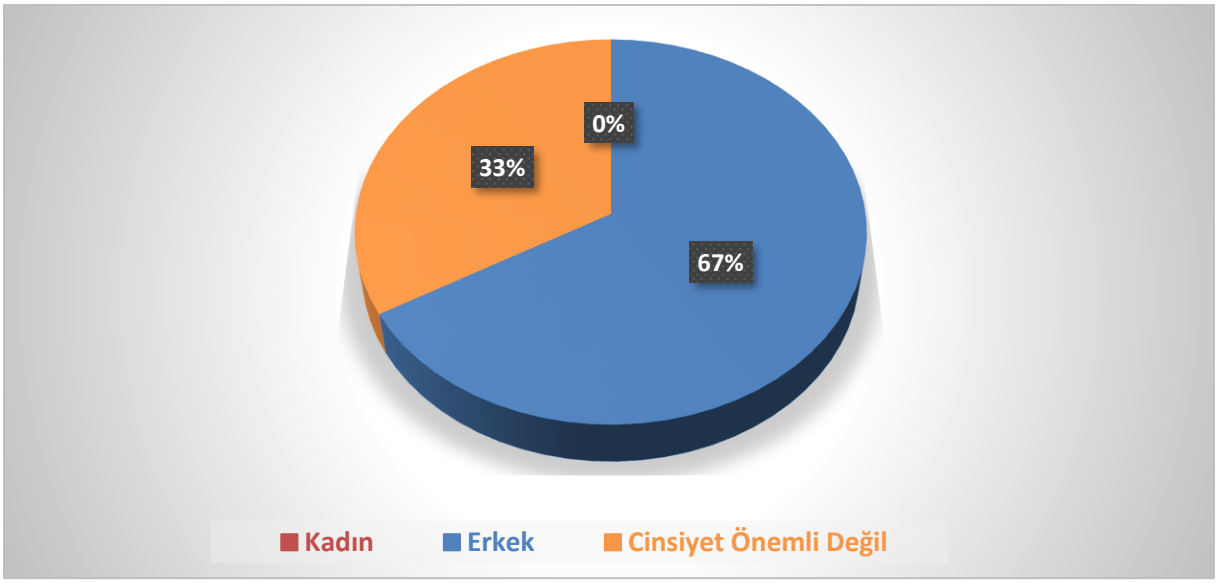

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'te ise Tunceli ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 67'sinde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. İşverenler açık işlerinde yüzde 33 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise işverenlerce tercih sebebi olarak görülmemiştir. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

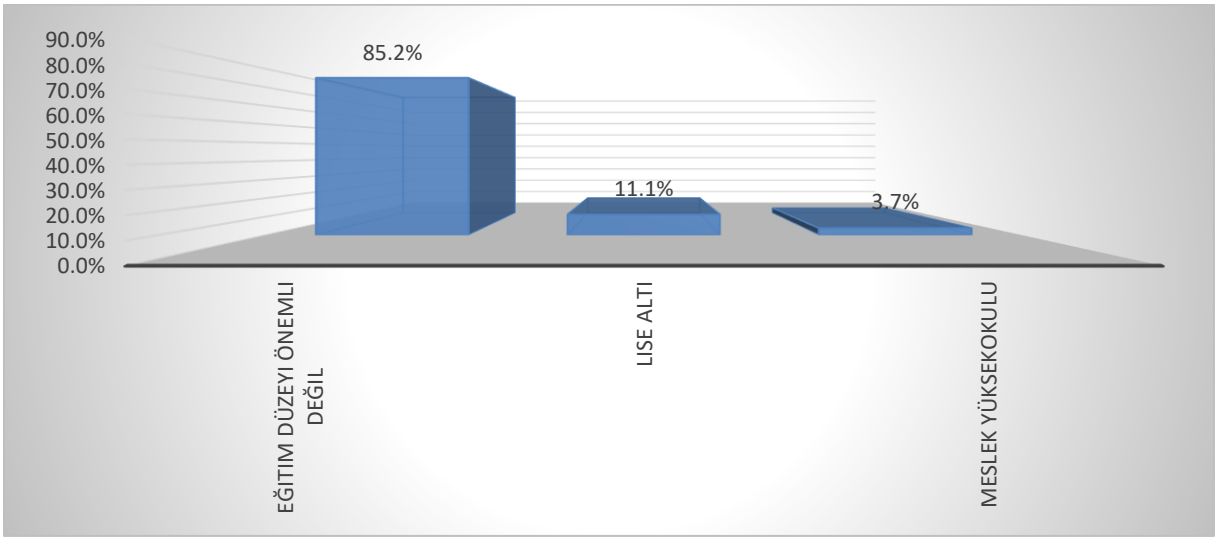

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Tunceli ilindeki açık işlerin yüzde 85,2'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. Yine açık işi olan işyerlerinin yüzde 11,1'i lise altı eğitim düzeyini talep ederken yüzde 3,7'si meslek yüksekokulu mezunu eleman talep etmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

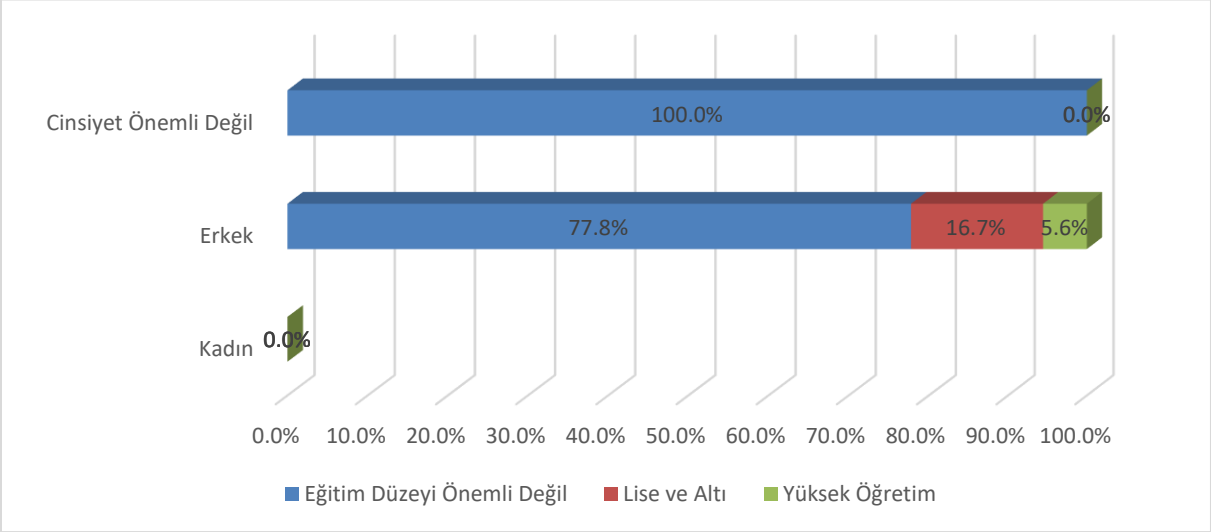

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de açık işlerde eğitim düzeylerine bakıldığında cinsiyet ayrımı gözetilmeyen açık işlerde eğitim düzeyinin önemli olmadığı görülmektedir. Erkekler de ise bu oran değişim göstermektedir. Eğitim düzeyi önemli değil yüzde 77,8, lise ve altı yüzde 16,7, yükseköğretim ise yüzde 5,6'dır. Açık

işlerde mesleki anlamda talep olarak çalıştırılacak kadın elaman tercihinde bulunulmadığı için eğitim düzeylerine yönelik herhangi bir oranlama çıkmamıştır.

Tablo 22: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İnşaat	75,0%	16,7%	8,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	100,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**85,2%**	**11,1%**	**3,7%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı eğitim seviyesinin önemli olmadığını talep eden 2 sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektörü ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörüdür. Yine aynı şekilde Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründeki işyerlerinin tamamı da açık işleri için lise ve altı eğitim düzeyinde eleman talep etmektedirler.

Açık işlerde sektörlere göre talep edilen eğitim düzeyine bakıldığında eğitim seviyesi önemli değil diyen işyerlerinin oranı yüzde 85,2 lise ve altı eleman talep eden işyerlerinin oranı yüzde 11,1 ve yükseköğretim düzeyinde eleman talep eden işyerlerinin oranı yüzde 3,7'dir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

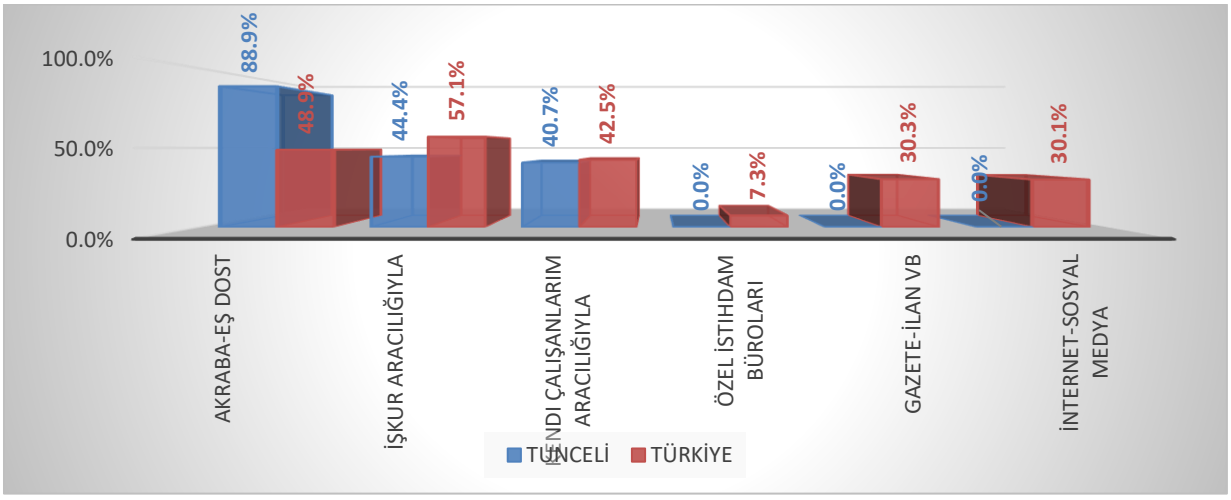

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe

yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Tunceli ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Tunceli ilinde 10+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 88,9 gibi büyük bir oranı Akraba-Eş Dost vasıtası ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 48,9 olarak gerçekleşmiştir. Açık işlerin yüzde 44,4'ü İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Tunceli ilinde işverenler Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını kullanım oranı ise yüzde 40,7'dir. Özel İstihdam Büroları, Gazete-İlan ve İnternet-Sosyal Medya ise açık iş arama kanalı olarak tercih edilmemiştir.

Tablo 23: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	91,3%	34,8%	47,8%
Lise altı	100,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**88,9%**	**44,4%**	**40,7%**

Kaynak: İPA 2017

Lise Altı eğitiminde talep verilen açık işlerin tamamında arama kanalı olarak akraba-eş dost ve İŞKUR kanalları tercih edilmektedir. Aynı şekilde meslek yüksekokulu mezunu talep eden işyerlerinin tamamının arama kanalı olarak İŞKUR'u tercih ettiği görülmektedir. Açık iş verirken eğitim düzeyi önemli değil diyen işverenlerin yüzde 91,3'ü akraba-eş dost kanalını, yüzde 34,8'i İŞKUR kanalını kullanmaktadır. İşverenlerin yüzde 47,8'i de kendi çalışanları aracılığı ile elaman aramaktadırlar.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

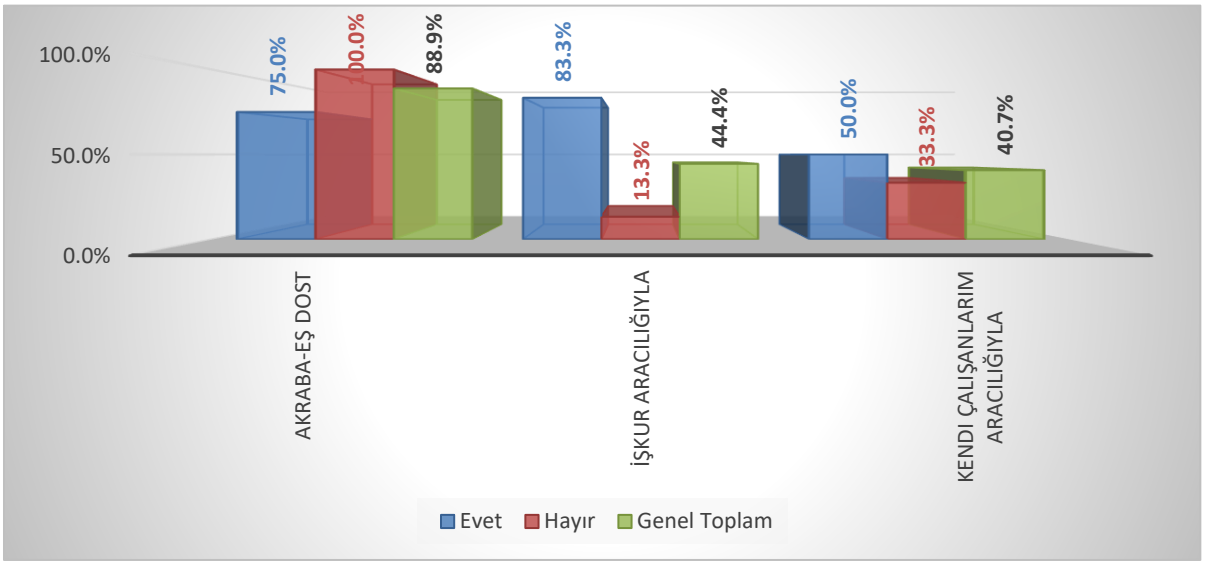

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 83 gibi önemli bir oranda İŞKUR ikinci sırada yüzde 75 ile akraba-eş dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Yüzde 50 oranla da İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri kendi aracılığıyla açık işini giderme yoluna gitmektedir.

Tablo 24: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	2	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	1	2
Takım Çalışması	3	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	2	4	4
Yabancı Dil	4	3	-	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	4	-	6

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Tunceli ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Yabancı Dil, Satış ve Pazarlama Becerisi gelmektedir.

Arama kanaları içerisinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik pek bir değişim göstermemesine karşılık İletişim ve İfade Yeteneği becerisi İŞKUR aracılığıyla ilk tercih edilecekler arasında yer alırken diğer arama kanallarında ise pek önem verilmemektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

TUNCELİ	Açık İş Sayısı
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	14
Hizmet Ve Satış Elemanları	11
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1
Genel Toplam	**27**

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; 11 işyerinden 27 adet açık iş alındığı görülmektedir. Tablo incelendiğinde en fazla 14 açık iş ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir. İkinci sırada 11 açık iş ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu gelmekte ve 1'er açık iş ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları bunları takip etmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

TUNCELİ	Açık İş Oranı
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16,7%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,2%
Genel Toplam	**1,5%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranlarına bakıldığında Tunceli ilinde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Açık iş oranının en fazla olduğu meslek grubu yüzde 16,7 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubudur. Bunu yüzde 5 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, yüzde 2,7 ile Hizmet Ve Satış Elemanları ve yüzde 0,2 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu takip etmektedir.

Tablo 27: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-	11,1%	3,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	22,2%	77,8%	40,7%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	72,2%	11,1%	51,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	5,6%	-	3,7%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki tabloda görülen oranlara baktığımızda açık işlerde en fazla oranda herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan meslek grubu yüzde 77,8 oranla Hizmet ve Satış Elemanları olmuştur. Sadece erkek işgücü talebinde bulunulan açık işlerin yüzde 72,2'si Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda bulunmaktadır.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	-	-	2	2
Takım Çalışması	3	-	-	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	-	-	-	4
Yabancı Dil	-	-	-	4	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	-	-	-	6

Kaynak: İPA 2017

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında ilk olarak Hizmet Ve Satış Elemanları meslek gruplarında öncelikli olarak Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır.

Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda ise öncelikli olarak Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi aranmaktadır. Daha sonra sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama Becerileri aranmaktadır.

Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda ise ikinci olarak Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, üçüncü olarak Takım Çalışması ve dördüncü olarak Yabancı Dil becerisi aranmaktadır.

Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında eleman aranırken birden fazla beceri istenirken, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek gruplarında işverenler tek becerinin olmasını yeterli görmüşlerdir.

Tablo 29: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	100,0%	-
Hizmet Ve Satış Elemanları	90,9%	54,5%	63,6%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	85,7%	35,7%	21,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	-	100,0%
Genel Toplam	**88,9%**	**44,4%**	**40,7%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; işverenlerin yüzde 88,9 ile akraba-eş dost kanalını ilk sırada tercih ettiği görülmektedir. İkinci sırada yüzde 44,4 ile İŞKUR gelmektedir. İlgili meslek gruplarının yüzde 40,7 ‘si ise kendi çalışanları aracılığı ile açık işlerini kapatma yoluna gitmişlerdir.

Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu açık işlerini ararken yüzde 100 oranında akraba-eş dost ve İŞKUR kanalını tercih etmişlerdir. Yine Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu açık işlerini giderme yoluna giderken akraba-eş dost kanalını yüzde 100 oranında kullanmakta ve yine ilgili meslek grubundaki işyerlerinin tamamı kendi çalışanları aracılığı ile de açık işlerini giderme yolunu tercih etmektedirler.

Tablo 30: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1	-	-	2	-	3
SIVACI	1	-	-	-	-	2
TAŞ DUVARCI-İNŞAAT	-	-	-	-	-	1
KAŞAR PEYNİRİ İMALAT USTASI	1	-	-	2	-	3
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	1	2	-	-	-	3
ASANSÖR MONTAJ İŞÇİSİ	1	-	-	-	2	-
MOBİLYA SATIŞ ELEMANI	3	2	1	-	-	-
BEKÇİ	-	-	-	-	-	1
AŞÇI	-	-	-	-	-	1
AŞÇI YARDIMCISI	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'de Tunceli ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elemanı), Sıvacı, Taş Duvarcı-İnşaat Kaşar Peyniri İmalat Ustası, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Asansör Montaj İşçisi mesleklerinde öncelikli olarak Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi aranmaktadır.

Mobilya Satış Elemanı mesleğinde ise öncelikli olarak Satış ve Pazarlama becerisi aranmakta bunu önem derecesine göre İletişim ve İfade Yeteneği ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi takip etmektedir.

Tablo 31: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
GARSON (SERVİS ELEMANI)	--	SIVACI
SIVACI	--	TAŞ DUVARCI-İNŞAAT
TAŞ DUVARCI-İNŞAAT	--	KAŞAR PEYNİRİ İMALAT USTASI
KAŞAR PEYNİRİ İMALAT USTASI	--	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
ASANSÖR MONTAJ İŞÇİSİ	--	ASANSÖR MONTAJ İŞÇİSİ
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	--	MAKİNE BAKIM USTASI
MOBİLYA SATIŞ ELEMANI	--	BEKÇİ
AŞÇI	--	MOBİLYA SATIŞ ELEMANI
AŞÇI YARDIMCISI	--	IZGARA USTASI
BEKÇİ	--	

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Garson (Servis Elemanı), Sıvacı, Taş Duvarcı-İnşaat, Kaşar Peyniri İmalat Ustası, Asansör Montaj İşçisi, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Mobilya Satış Elemanı, Aşçı, Aşçı Yardımcısı ve Bekçi dir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulunmadıkları görülmektedir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin en fazla olduğu açık iş olan meslekler ise Sıvacı, Taş Duvarcı-İnşaat, Kaşar Peyniri İmalat Ustası, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Asansör Montaj İşçisi, Makine Bakım Ustası, Bekçi, Mobilya Satış Elemanı ve Izgara Ustasıdır.

Tablo 32: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	2
Takım Çalışması	4	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	--	4
Yabancı Dil	4	--	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	--	6

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralamasına bakıldığında kadınlarda öncelik sıralamasının olmadığı görülmektedir. Erkeklerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak görülmektedir. Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Proje Tabanlı Çalışma ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme öncelik sıralamasında bulunduğu açık işlerde ise herhangi bir cinsiyet tercihi ifade edilmemiştir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Tunceli ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

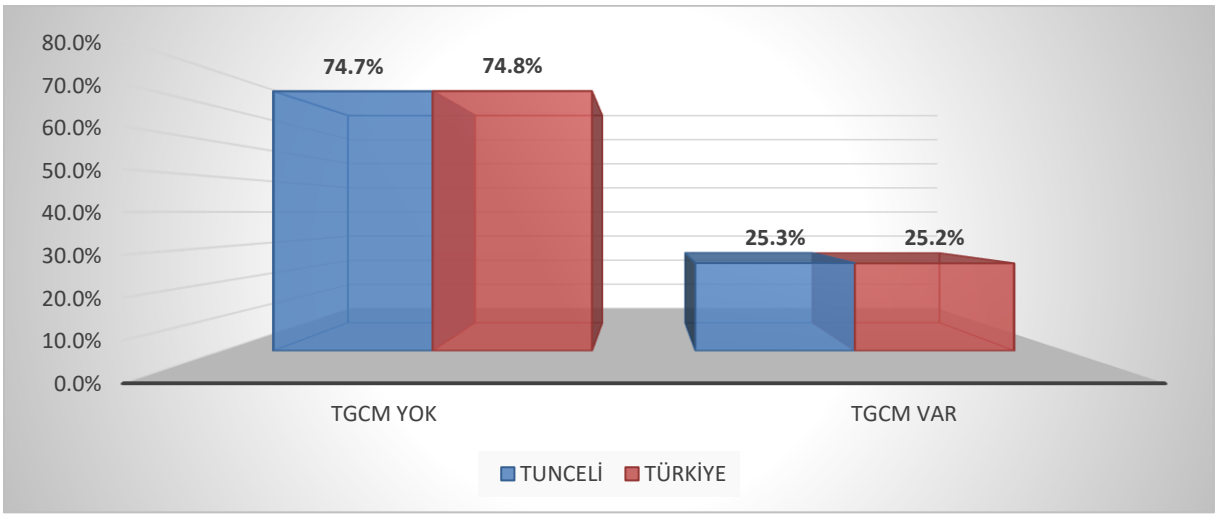

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 10 + istihdamlı 202 bin 665 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 51 bin 072 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Tunceli ilinde ise 10+ istihdamlı 99 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 25 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 25,3 ile Tunceli ilinin eleman temininde ülke genelinden 0,1 puan daha fazla ile eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

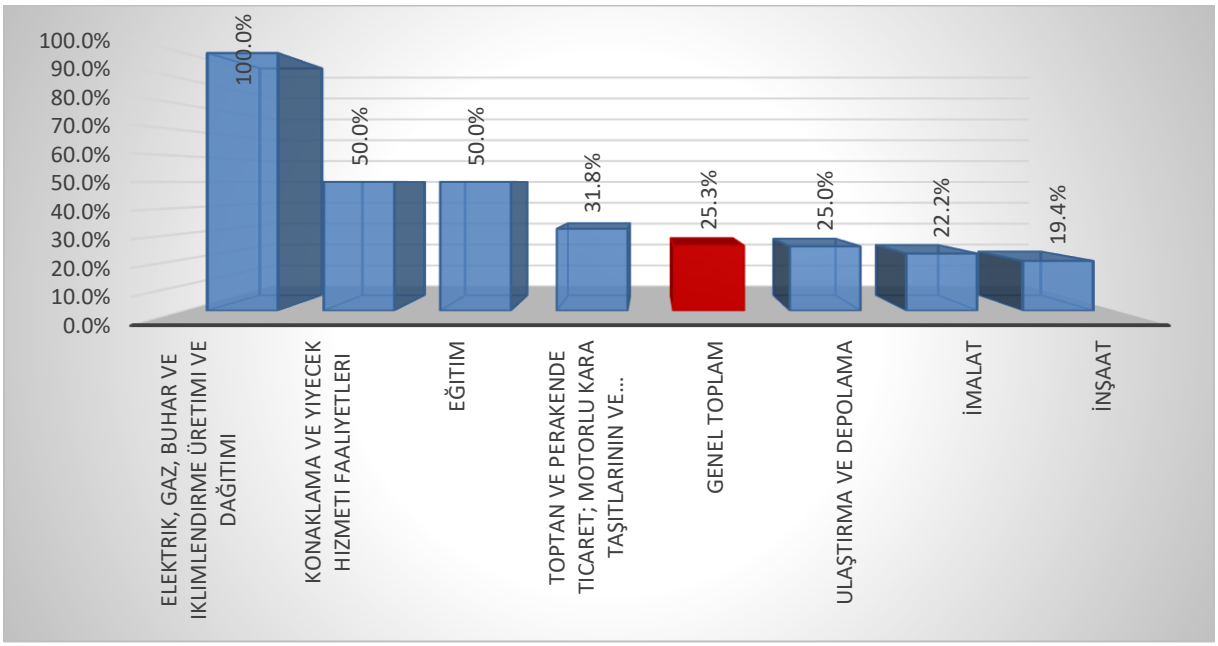

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut

işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İmalat ve İnşaat sektörü gibi Tunceli ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 33: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	14
İnşaat	12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12
Ulaştırma ve depolama	8
İmalat	5
Eğitim	2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Genel Toplam	**54**

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde temininde güçlük çekilen eleman sayısı 54 kişi olarak tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Tunceli ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 70'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

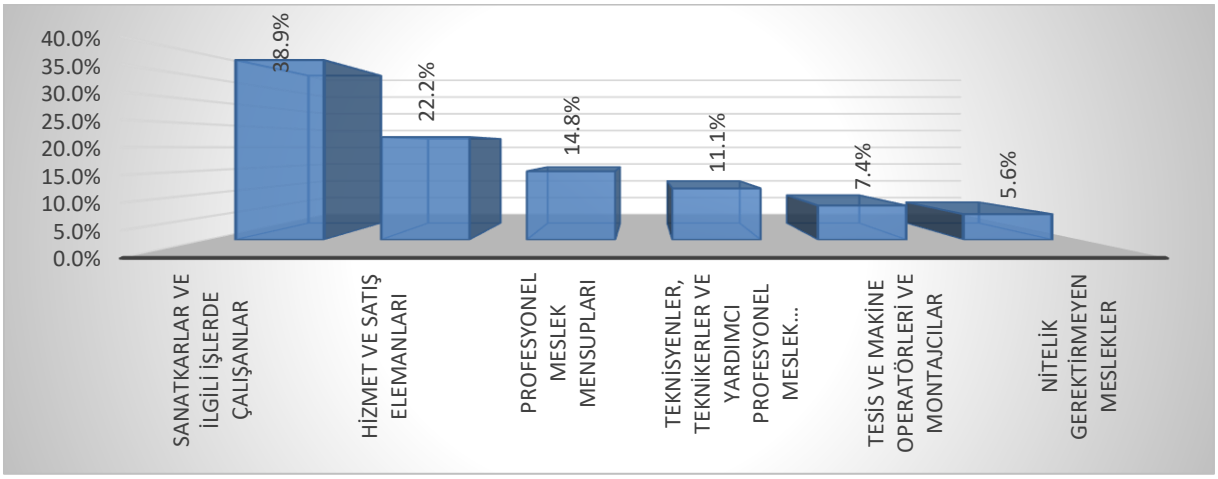

Kaynak: İPA 2017

Şekil 25'te Tunceli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilerin oransal dağılımı verilmiştir. Şekil incelendiğinde temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 38,9'luk oran ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Bu oran Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda yüzde 22,2 Profesyonel Meslek Grubunda yüzde 14,8 teknisyenler teknikerler ve Yardımcı profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda yüzde 11,1 Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yüzde 7,4 ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda ise yüzde 5,6'dır.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Aşçı	7	13,0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	4	7,4%
Kasap	3	5,6%
Asansör Bakım Ve Onarım Ustası	3	5,6%
Makine Mühendisi	3	5,6%
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	3	5,6%
Şoför-Yük Taşıma	3	5,6%
Lahmacun Ustası	2	3,7%
Muhasebeci	2	3,7%
İngilizce Öğretmeni	2	3,7%

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 7 kişi ve yüzde 13 oranla aşçı mesleği yer almaktadır. Bunu 4 kişi ve yüzde 7,4 oranla Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) mesleği, 3 kişi ve yüzde 5,6 oranla Kasap, Asansör Bakım Ve Onarım Ustası, Makine Mühendisi, Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi, Şoför-Yük Taşıma meslekleri ve 2 kişi ve yüzde 3,7 ile Lahmacun Ustası, Muhasebeci, İngilizce Öğretmeni meslekleri takip etmektedir. Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) İngilizce Öğretmeni mesleklerinde değişiklik olmadığını görmekteyiz.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

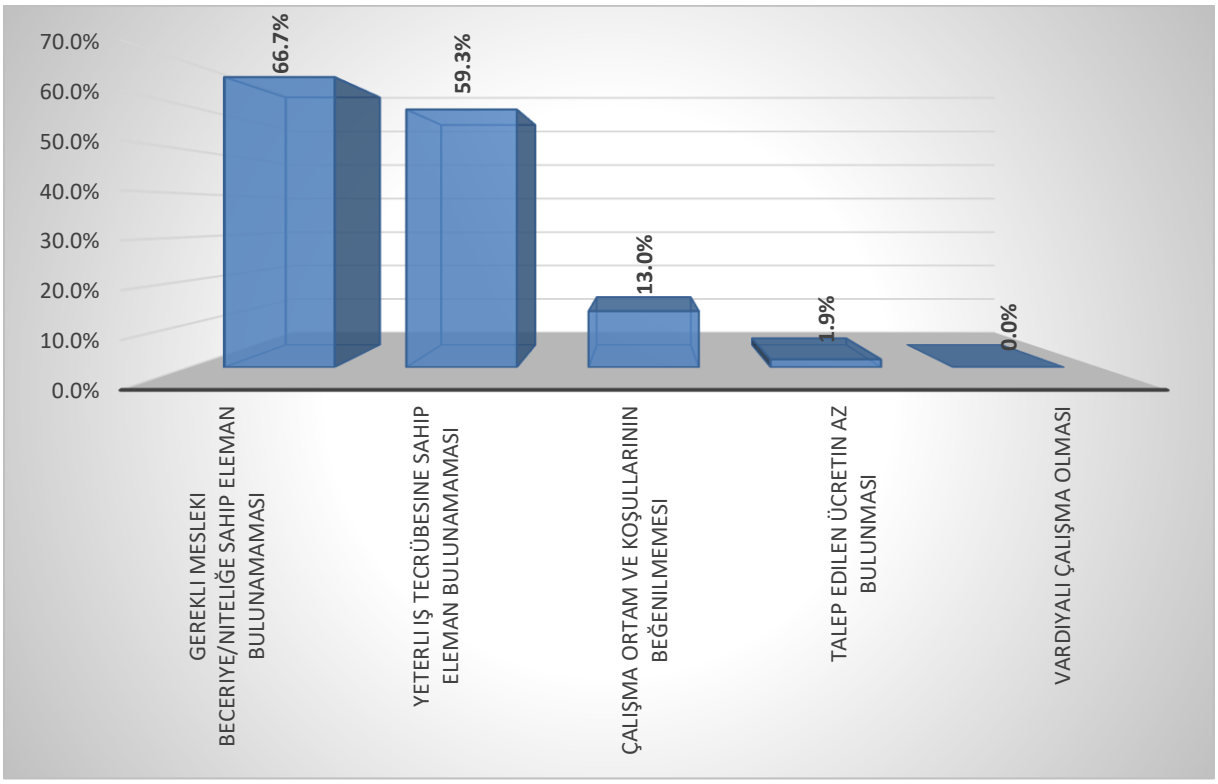

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneline baktığımızda ise aynı sorunun ilk sırada yer aldığı yapılan araştırmalar sonucunda görülmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

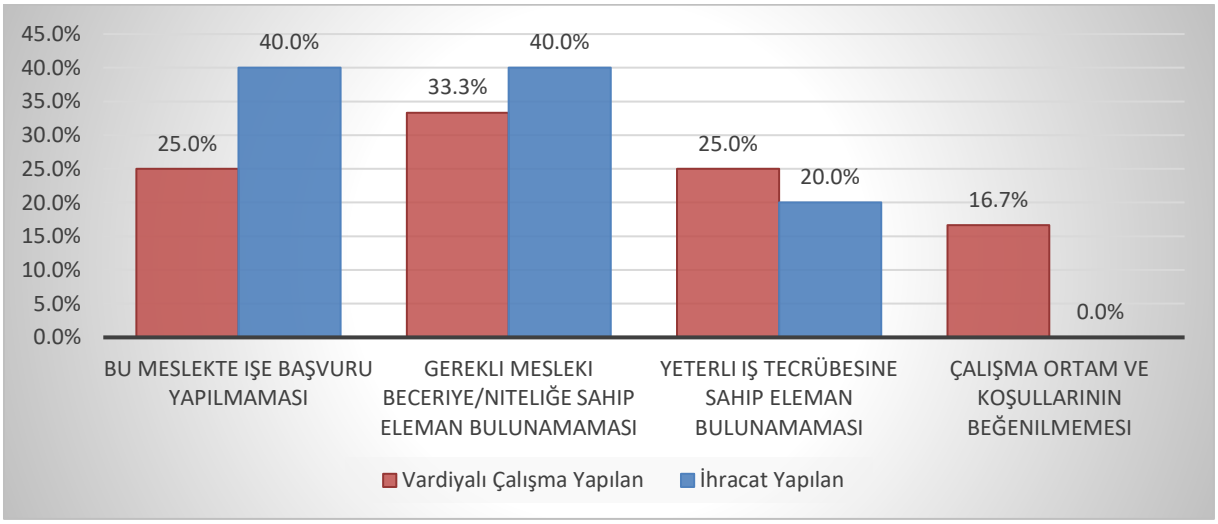

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde işyerlerinin vardiyalı çalışanı olması ve işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 33,3'ü gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulamazken bunu aynı işyerlerinde yüzde 25 oranla bu meslekte başvuru yapılmaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri izlemektedir. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde eleman bulunamamasının bir diğer nedeni de yüzde 16,7 ile çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi nedenidir.

Tunceli ilinde ihracat yapan işyerlerinin aradıkları elemanı bulmada güçlük çekmelerinin nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 40 ile bu meslekte başvuru yapılmaması ve gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedenleri yer almaktadır. Aynı işyerleri için eleman bulmada güçlük yaşamanın diğer bir nedeni de yüzde 20'lik oranla çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesidir.

Tablo 35: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep Edilen ücretin az bulunması	İşyerine ulaşım zorluğu
AŞÇI	28,6%	28,6%	0,0%	71,4%	0,0%	0,0%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
KASAP	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ASANSÖR BAKIM VE ONARIM USTASI	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
MAKİNE MÜHENDİSİ	66,7%	66,7%	66,7%	33,3%	33,3%	0,0%
FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
LAHMACUN USTASI	50,0%	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%
MUHASEBECİ	100,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Kasap, Asansör Bakım Ve Onarım Ustası, Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi, Şoför-Yük Taşıma, Muhasebeci, İngilizce Öğretmeni olmak üzere toplam on meslekten yedi tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olduğu görülmektedir. Yine aynı meslek gruplarında Gerekli Mesleki Beceriye ve Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması durumu ikinci sırada yer almaktadır. Ayrıca önerilen ücretin az bulunması nedeni çok düşük bir orana sahiptir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Tunceli ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Tunceli ilinde işverenlerin yüzde 11,1‘ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken Tunceli’de bu sayı 1,1’e gerilemekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Tunceli ilinde ise yüzde 2 olarak öngörülmüştür.

Tablo 36: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İnşaat	-		83,9%	16,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	9,1%	4,5%	72,7%	13,6%
Ulaştırma ve depolama	41,7%		41,7%	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20,0%		60,0%	20,0%
İmalat	11,1%	11,1%	55,6%	22,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri			85,7%	14,3%
Eğitim	50,0%		50,0%	
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			50,0%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı				100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri				100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri			100,0%	
Diğer hizmet faaliyetleri				100,0%
Genel Toplam	**11,1%**	**2,0%**	**67,7%**	**19,2%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde mevcut sektörlerin yüzde 11,1'i istihdamda artış beklentisi içerisindedir. En yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Eğitim, Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İmalat ve Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe oldukları görülmektedir.

Tunceli ilinde istihdamda azalış bekleyen sektörlerdeki işyerlerinin ise yüzde 2 olduğu görülmektedir. İmalat ve Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörlerindeki istihdamda azalış beklenmektedir.

Tabloda mevcut sektörlerdeki işverenlerin yüzde 67,7'si gelecek dönemdeki istihdamları için artış veya azalış konusunda bir fikir beyan etmemişlerdir. Yüzde 19,2'si de işyerlerindeki istihdamlarının değişmeyeceğini söylemişlerdir.

Tablo 37: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Ulaştırma ve depolama	23	17,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	8,8%
Eğitim	5	5,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1	0,3%
İmalat	-6	-3,4%
Genel Toplam	**38**	**2,1%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 10 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,1 artacağı beklenmekte olup Tunceli'de ise bu oran, yüzde 2,1 olup ülke genelinin altında kalmıştır.

En fazla istihdam artış yüzde 17 ile Ulaştırma ve Depolama sektöründe beklenmektedir. Aynı şey Konaklama ve Yiyecek Hizmet Faaliyetleri sektöründe de mevcuttur. Konaklama ve Yiyecek Hizmet Faaliyetleri sektöründe net istihdam değişim oranı yüzde 8,8'dir.

Tablo 38: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	20	12,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	6	5,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	14	3,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3	2,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	1,6%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3	1,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-9	-1,4%
Genel Toplam	**38**	**2,1%**

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde Net İstihdam Değişim Oranı yüzde 2,1'dir. Net İstihdam Değişiminin en fazla beklendiği meslek grubunun 20 kişi ve yüzde 12 oranla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu olduğu görülmektedir. Bunun ardından değişimin en fazla beklendiği meslek grupları yüzde 5,1 oranla Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları yüzde 3,6 ile Hizmet Ve Satış Elemanları, yüzde 2,4 ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu, yüzde 1,6 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, yüzde -1,4 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve yüzde 1,1 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir.

Meslek gruplarından sadece Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda negatif yönlü istihdam değişimi beklenirken diğer meslek gruplarında pozitif yönlü istihdam değişimi beklenmektedir.

Tablo 39: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	OTOBÜS KAPTANI (ŞOFÖRÜ)
AŞÇI	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	
İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	
KAŞAR PEYNİRİ İMALAT USTASI	
BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	
MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM	
BÜRO MEMURU (GENEL)	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	

Kaynak: İPA 2017

Tunceli ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam atışı olması beklenen meslekler içerisinde ilk üç sıraya baktığımızda Şoför (Yolcu Taşıma), Garson (Servis Elemanı) meslekleri olup, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Otobüs Kaptanı (Şoförü), Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) mesleklerinde ise azalış beklenmektedir

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel) mesleği istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

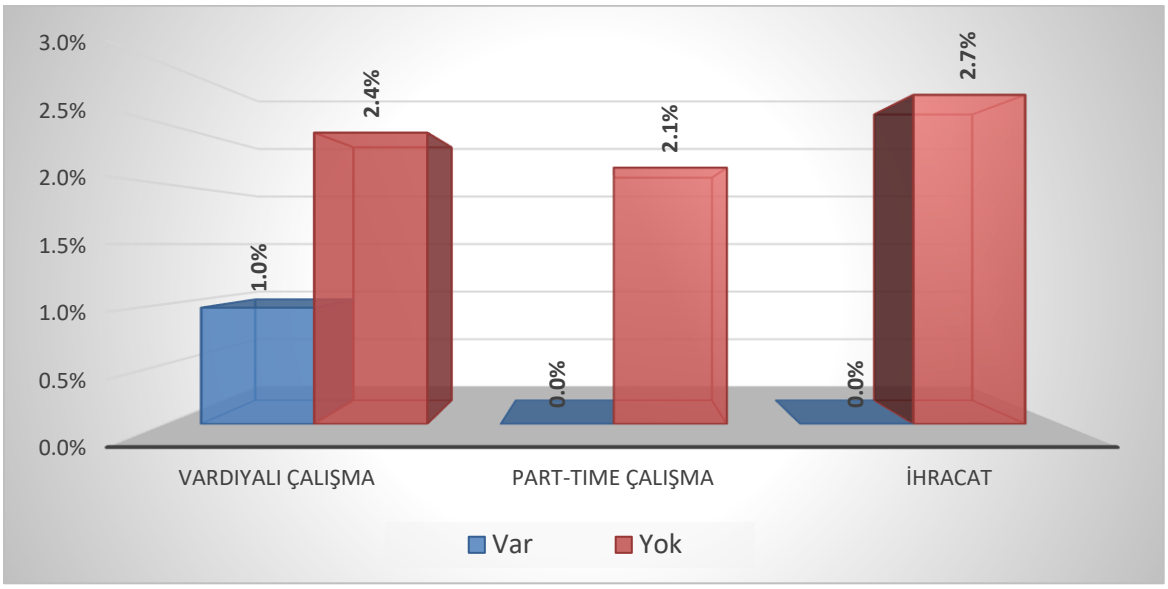

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde yüzde 1 oranında istihdam değişimi beklenmektedir. Bur oran vardiyalı çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 2,4'tür. Part-time çalışma yapmayan işyerlerinde istihdam değişim beklentisi yüzde 2,1'dir. Aynı şekilde ihracat yapmayan işyerlerinde net istihdam değişimi ise yüzde 2,7'dir.

SONUÇ

Tunceli ili İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik aktif İşgücü programlarının ve istihdam politikaların geliştirilmesine yardımcı olmak işsizlerin işgücü piyasasına uyumunu sağlamaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arz ve talep dengesini sağlamaktır.

İstihdamın en önemli unsuru mevcut iş olanaklarıdır. Bölgede eleman ihtiyacı olan mesleklerin belirlenerek ve bireylere bu doğrultuda eğitim verilerek nitelik kazanan bireylerin istihdama katılması sağlanmalıdır.

İşgücü piyasası analizi sonucunda bazı mesleklerde eleman bulunamaması veya işin gerektirdiği niteliklere sahip olmayan elemanların olması piyasada sıkıntılar doğurmakta ve arz talep dengesi kurulamamaktadır.

2017 yılı 3 Nisan – 5 Mayıs tarihleri arasında Tunceli ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Analizi kapsamında ziyaret edilen 126 işyerinden 99'ü ile görüşülmüştür. Bu 99 işyerinde toplam 1813 kişi istihdam edilmektedir. Toplam çalışanlar içerisinde erkeklerin istihdam oranı % 70'i kadınların istihdam oranı ise % 30'dur. Çalışan oranlarından da anlaşılacağı üzere sayısal olarak çalışan erkeklerin sayısı, çalışan kadınların yaklaşık 2,5 katı kadardır.

Yapılan araştırmalara göre Tunceli ilinde çalışan sayısının en fazla olduğu sektörün İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada inşaat, üçüncü sırada ise toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü, yer almaktadır.

Meslek gruplarına göre çalışanlar incelendiğinde en fazla istihdam edilen meslek grubunun nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubunda çalışanlar olduğu görülmektedir. İlimizde çoğu meslek grubunda erkek istihdamı kadın istihdamından fazla iken profesyonel meslek mensupları meslek grubunda çalışan kadınlar erkek istihdamından fazladır.

Tunceli ilinde çalışanların mesleklere göre dağılımında ilk 5 meslek Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat), Garson (Servis Elemanı) Ve Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir.

Tunceli ili İşgücü Piyasası Analizi sonucunda 4 farklı meslek grubunda 27 adet açık iş alınmıştır. Elde edilen verilere göre Tunceli ilinde açık iş oranı % 1,5'tir. Açık işlerden birincisi Garson (Servis Elemanı) ikincisi ise sıvacı üçüncüsü ise Taş Duvarcısıdır.

Araştırma yaptığımız referans döneminde (3 Nisan – 5 Mayıs) temininde güçlük çekilen meslekleri sektörel bazda incelediğimizde Tunceli'de eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada % 100 oran ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörüdür. Bu oranın yüksek olması araştırma kapsamında ilgili sektörde işyeri sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır. Bu sektörleri sırasıyla konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü, eğitim sektörü, imalat, toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörleri izlemektedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında ilk sırada % 38,9 oranla sanatkârla ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Analizi çerçevesinde ilimizdeki işverenlere, 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle mevcut istihdamlarında artış ve azalış beklentileri sorulmuştur. 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle 47 kişilik istihdam değişimi beklenmektedir. İstihdam artış beklentisinin en yüksek olduğu sektör 23 kişi ve yüzde 17 oran ile ulaştırma ve depolama sektörüdür. Tunceli ilinde sektör bazında azalış beklenen sektör ise imalat sektörüdür.

Sonuç olarak referans dönemi içinde gerçekleştirilen il işgücü piyasası talep araştırması ile amaç arz ve talep arasındaki dengeyi sağlamak istihdam yaratarak işsizliği minimize etmek gelecek dönemlerde politika ve planlama eğilimlerini belirlemeye yardımcı olmaktır.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık Iş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: